

ТТК БАНКА АД Бр.1
Бр. 02-927/3
29-01-2018 201_ год.
СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работењето на Банката
во 2017 година

јануари, 2018 г.

СОДРЖИНА

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	3
2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО.....	6
3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОПКРУЖУВАЊЕ.....	7
4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР.....	10
5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ	12
5.1. Корпоративно управување на Банката, акционерски капитал и сопственичка структура.....	12
5.2. Финансиски перформанси на Банката	27
6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ	34
6.1. Управување со ризици	34
6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП.....	39
6.3. Деловна мрежа.....	45
6.4. Картично работење	47
6.5. Платен промет во земјата и странство	47
6.6. Електронско банкарство	48
6.7. Средства и ликвидност	48
6.8. Маркетинг и развој на производи	50
6.9. Информатичка технологија и позадински работи.....	53
6.10. Човечки ресурси	55
6.11. Внатрешна ревизија	57
6.12. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам.....	59
ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ.....	60
ПРИЛОГ 2 - МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ.....	61
ПРИЛОГ 3 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ.....	62

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

ТТК Банка АД Скопје делува како акционерско друштво во својство на правно лице, од 1 јули 2006 година, а како резултат на спојувањето на Тетекс – Кредитна банка АД Скопје и Тетовска банка АД Тетово во нова банка - ТТК Банка АД Скопје. ТТК Банка е горд сведок на историјата на развојот на банкарскиот систем, уште од формирањето на најстарите банки во македонската банкарска историја.

Почетоците датираат уште од 1961 година кога е формирана Комунална Банка од Тетово, која, пак, во 1962 година се трансформира во Комерцијална Банка Тетово. Комерцијална Банка Тетово во 1973 година се спојува и делува во рамки на Стопанска Банка АД Скопје сè до независното издвојување како самостојна банка во 1995 година.

Правниот претходник, Тетекс – Кредитна Банка АД Скопје, датира од 2001 година, како резултат на спојувањето на Тетекс Банка АД Скопје (основана 25.12.1993 година) со Кредитна Банка АД Битола (основана јуни 1993 година). Тетекс – Кредитна Банка АД Скопје во 2004 година имплементира нов интегриран банкарски систем како поддршка за целокупната услуга, кој при формирањето на ТТК Банка АД Скопје претставува значајна основа за работење и надградба на услугите на новата Банка.

Од друга страна, пак, другиот правен претходник на ТТК Банка АД Скопје, Тетовска Банка АД Тетово е основана во 1995 година, како една од петте филијали кои ги исполнуваат условите за самостојно банкарско работење и се издвојуваат како самостојни банки во рамки на процесот на реконструирањето на Стопанска Банка АД Скопје.

Така, на почетокот на втората половина од 2006 година се основа ТТК Банка АД Скопје, каде што како доминантен сопственик се јавува Тетекс АД Тетово, и Европската Банка за обнова и развој како сопственик на 25% од капиталот на Банката. Во текот на 2013 и 2014 година Европската банка за обнова и развој постепено го намалуваше своето учество во акционерскиот капитал на Банката и од 16.11.2015 година таа повеќе нема свое учество во акционерскиот капитал на Банката.

ТТК Банка АД Скопје е универзална банка која успешно ги реализира сите банкарски активности, и тоа: кредитно и документарно работење со физички и правни лица, денарско и девизно штедење, платежни картички, тековни сметки, платен промет во земјата, платен промет во странство, тргување со хартии од вредност, издавање платежни и кредитни картички, менувачки работи, брз трансфер на пари MoneyGram, електронско банкарство, мобилно банкарство, електронски услуги и сервиси, како и други банкарски активности. Постојано креира нови и развиени форми на производи и услуги во согласност со потребите на клиентите следејќи ги современите трендови на банкарскиот пазар.

Банката во 2007 година успешно ги пласира кредитните линии за развој на мали и средни претпријатија од средства на ЕБОР и ЕФСЕ. Во овој период Банката развива и промовира домашен бренд на дебитна и кредитна картичка.

Во 2008 година Банката го воведува интернационалниот бренд на дебитни и кредитни картички за физички и правни лица - VISA.

Во периодот од 2009 година до 2012 година, Банката имплементира нова модерна организациска структура, преку која се создава моделот на „универзален банкарски шалтер“ и децентрализирана продажба на производи и услуги за брз и

едноставен пристап до клиентите на пазарот преку широката мрежа на филијали и експозитури. Во овој период се спроведуваат активности за ребрендирање дел од експозитурите и филијалите со цел создавање модерен, современ и унифициран изглед на истите. Во 2012 година Банката се вклучува во проектот за пласирање субвенционирани станбени кредити во организација на Министерството за финансии.

Во периодот од 2013 година до 2016 година, Банката делува во насока на проширување на мрежата на филијали и експозитури и унифицирање на изгледот на истите. Континуирано се унапредуваат условите на кредитните производи за физички лица, се надградуваат услугите во електронското банкарство, а се воведува и новата мобилна апликација за мобилно банкарство ТТК М-банк.

Во 2017 година во согласност со пазарните услови и потребата за понуда на иновативни технолошки напредни банкарски производи и услуги Банката за прв пат воведува ненаменски потрошувачки кредит – Инстант кредит достапен преку електронското банкарство со целосно автоматизиран процес на анализа и одобрување. Континуирано се унапредуваат условите на кредитните производи за физички лица и се постигнува најголем обем во продажбата на кредитните производи од 2006 година.

Банката континуирано од своето постоење успешно ги пласира кредитните линии за поддршка на мали и средни претпријатија на Македонската банка за поддршка на развојот.

Преку својата централа во Скопје и широката мрежа од 7 филијали, 21 експозитура, 2 шалтери на територијата на Македонија заклучно со крајот на 2017 година Банката ги извршува сите банкарски активности следејќи ги основните принципи на банкарското работење - стабилност, ликвидност, профитабилност и солвентност.

ТТК Банка АД Скопје -во изминатите години континуирано и успешно имплементира стратегија за корпоративна и општествена одговорност. Преку транспарентни и етички активности, Банката ги поддржува и ги промовира вредностите кои го претставуваат нејзиното работење: доверба, традиција, ентузијазам, искуство и знаење, тимски дух и професионализам. Искуството, посветеноста и отворената соработка со институциите и лицата од општеството придонесоа за развој на компанија која е општествено и корпоративно одговорна, давајќи поддршка на лица и институции за развој на нормално и здраво опкружување во кое секој поединец има еднакви права и можности. Активната поддршка што ТТК Банка ја дава на општеството е видлива од различните активности во форма на спонзорство или донација од Банката за културата, спортот, образованието, за што Банката има добиено многу награди за корпоративна и општествена одговорност.

За остварување на многубројните позитивни придобивки за заедницата, во изминатитиот период ТТК Банка повеќе пати беше добитник на награди за општествена одговорност од Министерство за економија (за 2008 година и 2010 година) и награди за филантропија од Центарот за институционален развој (за 2009 година и 2011 година) и др.

Во 2016 година ТТК Банка го доби признанието Национален шампион во категоријата Награда за иновација на 10-тите по ред Европски бизнис-награди (најголемиот престижен европски бизнис-натпревар, поддржан од бизнис-лидери, академици, медиуми и политички претставници од цела Европа кој инспирира подобрување на конкурентноста на бизнисите во Европа). Наградата е потврда за

активното, континуирано и ефикасно ангажирање на Банката во процесот на изнаоѓање проактивни и современи технолошки решенија за поедноставни, поконкурентни и подостапни производи и услуги за крајните корисници, физички и правни лица.

○ **Изјава за мисија на Банката**

Изјавата за Мисија ги содржи долгорочните цели и деловната филозофија на Банката.

Изјавата за Мисија е однапред определен патоказ за развој на стратегиите за управување на бизнисот на Банката.

Изјавата за Мисијата на ТТК Банка АД Скопје е:

Ние сме универзална банка-партнер за малите и средните претпријатија во Македонија, која креира вредности за своите акционери, клиенти и вработени, со помош на претприемачкиот и профитабилниот начин на размислување, оперативната ефикасност и градењето долгорочно партнерство.

Нашите вредности се:

Довербата – биди искрен, внимателен, доследен и транспарентен бидејќи довербата е основата на нашата работа;

Одговорноста – преземи иницијатива, донеси одлуки и застани зад нивната реализација; и

Тимската работа – креирај ефикасна и работна атмосфера, соработувај на сите нивоа со цел остварување подобри резултати.

2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО

<i>во илјади денари</i>	31.12.2016	31.12.2017	промена за периодот
Показатели на Билансот на состојба			
Вкупна актива	7.489.641	7.807.103	4,2%
Нето кредити на комитенти	3.619.062	4.345.434	20,1%
Бруто Кредити на Домаќинства	1.857.010	2.263.908	21,9%
Бруто Кредити на Стопанство	1.915.600	2.201.077	14,9%
Депозити од комитенти	5.854.193	6.160.150	5,2%
Капитал и резерви	1.113.111	1.118.065	0,4%
Преземени средства / Вкупна актива	3,0%	1,6%	-1,4 пп
Квалитет на кредитно портфолио			
Вкупна кредитна изложеност (билансна и вонбилансна)	6.997.714	7.351.485	5,1%
Вкупна исправка на вредност и посебна резерва	197.100	152.851	-22,5%
Адекватност на капиталот	19,0%	16,7%	-2,3 пп
Просечно ниво на резервираност	2,8%	2,1%	-0,7 пп
Покриеност на нефункционалните кредити со вкупната пресметана исправка на вредност и посебна резерва	108,9%	113,7%	4,8 пп
Показатели за ликвидноста			
Ликвидна актива/ Вкупна Актива	39,1%	31,6%	-7,5 пп
Бруто кредити на комитенти / Депозити од комитенти	64,4%	72,5%	8,1 пп
Показатели за профитабилноста и ефикасноста			
Добивка по оданочување	83.680	100.128	19,7%
Нето оперативен приход пред исправка на вредност на нефинансиски и финансиски средства	225.660	171.472	-24,0%
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,2%	1,3%	0,1 пп
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	8,1%	9,8%	1,7 пп
Оперативни трошоци / оперативни приходи (Cost-to-income)	59,5%	65,9%	6,4 пп
Добивка по оданочување/ вкупни редовни приходи	15,0%	19,8%	4,8 пп
Нето провизии / Вкупни трошоци	43,9%	38,2%	-5,7 пп

Во 2017 година Банката оствари уште една успешна година, со солиден финансиски резултат. И покрај ризиците во макроекономското окружување, кои беа присутни во текот на годината, способноста на Банката да ги прилагоди своите стратегиски и финансиски цели на макроекономското окружување доведе до зголемување на профитабилноста, оперативната ефикасност, кредитно-депозитното работење и покрај силната конкуренција кај кредитните активности и услугите.

Во 2017 година, Банката оствари годишен пораст на депозитите од комитенти за 5,2% како резултат на порастот на депозитите од население и финансиските институции. Соодветно на растот на изворите на средства, вкупната актива на Банката забележа пораст од 4,2%, односно во апсолутен износ 317 милиони денари. Притоа беше задржан и висок квалитет на кредитното портфолио со просечна резервираност од 2,1%, додека годишната стапка на раст на нето-кредитите на комитентите изнесува 20,1%, при што бруто кредитите од секторот домаќинства се зголемија за 21,9% и бруто кредитите од секторот стопанство за 14,9%.

Повисокиот финансиски резултат влијае и на подобрени коефициенти за поврат на активата и капиталот на Банката за 0,1пп и 1,7пп, соодветно.

Профитната маргина на Банката која го претставува односот на добивката од работењето и вкупните приходи од редовно работење забележа пораст за 4,8пп во однос на минатата година.

Понискиот износ на преземени средства како резултат на зголемените активности од продажба на преземени средства во текот на 2017 година резултира со намален коефициент на учество на преземените средства во вкупната билансна сума за 1,4 процентни поени, односно од 3,0% на 31.12.2016 на 1,6% на 31.12.2017 година.

3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ

Меѓународно окружување. Економските показатели продолжија да упатуваат на континуирано зголемување на глобалната економска активност, што доведе до зголемен оптимизам во поглед на проекциите за глобалниот раст. Сепак, и натаму се присутни негативни ризици околу глобалниот раст во наредниот период, кои особено се однесуваат на евентуалниот зголемен протекционизам на светско ниво, неизвесноста околу можните ефекти од Брегзит, ефектите од темпото на нормализација на монетарните политики на централните банки во развиените земји, можната зголемена променливост на финансиските пазари, како и зголемените геополитички ризици. Во текот на месец декември во фокусот на вниманието на пазарните учесници на меѓународните финансиски пазари беа состаноците на ЕЦБ и на ФЕД. На состанокот на ЕЦБ беше потврден ставот за продолжување на програмата за откуп на хартии од вредност најмалку до септември 2018 година, додека прогнозите за економскиот раст на еврозоната беа ревидирани нагоре. Притоа, и во текот на минатиот месец, објавените макроекономски податоци за еврозоната беа поволни, што овозможи зајакнување на вредноста на еврото. Како резултат на тоа, во текот на 2017 година еврото забележа апрецијација од околу 14% во однос на американскиот долар, што главно се поврзува со намалените согледувања за политички ризици и солидните економски остварувања во еврозоната. Во САД, на состанокот на ФЕД беше донесена одлука за зголемување на таргетот за распонот на каматните стапки за 25 базични поени, на ниво од 1,25% до 1,5%, при натамошно подобрување на условите на пазарот на труд и солидни економски остварувања. Исто така, беше усвоена даночната реформа, согласно со предлозите на американскиот претседател, што придонесе за зголемување на приносите на американските државни обврзници.

Европската економија. Темпото на економското заздравување на еврозоната продолжува да се засилува, при што во третиот квартал на 2017 година овој наш клучен економски партнер забележа раст на реалниот БДП од 2,5% на годишна основа (2,3% во претходниот квартал). Исто така, најновите високофреквентни податоци и анкетни истражувања на домаќинствата и претпријатијата упатуваат на веројатност за остварување солиден економски раст и во последниот квартал од годината. На пазарот на труд во еврозоната и натаму се забележуваат поволни поместувања, при што невработеноста во третиот квартал се намали на 9%, наспроти 9,1% во претходниот квартал, со тенденција на нејзино натамошно намалување, имајќи го предвид остварувањето во октомври (8,8%). Во однос на инфлацијата, најновите податоци за ноември покажуваат мало забрзување на годишната стапка на 1,5% (од

1,4% во октомври). Ова забрзување во целост се должи на засилениот раст на цените на енергијата (од 4,7%), при минимално понизок раст на цените на храната, алкохолните пијалаци и тутунот (2,2%) и стабилна стапка на базичната инфлација од 0,9% на годишна основа. Според најновите оценки, во 2017 година се очекува каматната стапка ЕУРИБОР да биде на ниво на октомвриската проекција, додека за 2018 и 2019 година е извршена мала надолна корекција, во согласност со продолжувањето на политиката за квантитативно олеснување на ЕЦБ, иако при намален обем, без дефинитивен датум за нејзиното целосно прекинување, и дадените насоки за задржување на ниските референтни каматни стапки подолг период во иднина. Според новите оценки за девизниот курс евро/САД-долар, се очекува дека САД-доларот ќе забележи поголема депрецијација периодот 2018 - 2019 година во споредба со октомвриските проекции. Во поглед на цените на примарните производи на светските берзи, споредбата со октомври главно упатува на нагорни ревизии на цените во 2017 година, дивергентни насоки во 2018 година и претежно надолни ревизии во 2019 година. Гледано по одделни производи, најновите оценки за светските цени на нафтата упатуваат на малку повисок ценовен раст во 2017 и 2018 година и поголем пад во 2019 година во однос на октомврискиот циклус

Во Македонија. Споредбата на последните макроекономски показатели за домашната економија со нивната проектирана динамика во рамки на априлскиот циклус проекции упатува на одредени отстапувања во одделните сегменти од економијата. Согласно со објавените проценети податоци за БДП, економската активност бележи пад во првата половина од годината, наспроти очекувањата за раст според априлската проекција. Отстапувања се забележуваат кај сите расходни компоненти, а највисок придонес имаат бруто-инвестициите каде што намалувањето е значително поголемо во однос на очекувањата. Во однос на најновите макроекономски показатели, по падот на активноста во првата половина на 2017 година и умереното закрепнување во третиот квартал, досега расположливите високофреквентни показатели за активноста во последното тримесечје од минатата година, генерално упатуваат на понатамошно закрепнување на економијата. На ваква констатација посочуваат податоците за активноста во индустријата и во трговијата, додека градежната активност продолжи да се намалува. Воедно, на подобри економски услови во последното тримесечје посочуваат и показателите за економскиот сентимент на економските субјекти.. Податоците за инфлацијата за 2017 година покажуваат просечен годишен раст на ценовното ниво од 1,4%, кој се должи на растот на базичната инфлација, а во мал дел и на енергетската компонента. Остварувањата кај инфлацијата се во согласност со проектираната просечна инфлација за 2017 година од 1,3%. Во услови на остварувања во рамки на проекцијата, а при истовремена ревизија на очекувањата за одделните увозни цени во различни насоки, засега ризиците околу проектираната инфлација за 2018 година од 2% се оценуваат како урамнотежени. Во последното тримесечје од минатата година, девизните резерви забележаа раст, во услови на поволни движења на девизниот пазар и интервенции на НБРМ со нето-откуп на девизи. Движењата на резервите во последниот период се подобри од очекувањата, а сите показатели за адекватноста на девизните резерви и натаму се движат во сигурната зона. Бројот на расположиви податоци за надворешниот сектор за последното тримесечје е ограничен, но засега достапните податоци за надворешната трговија заклучно со ноември минатата година

и податоците за менувачкото работење, како клучни компоненти на тековната сметка, упатуваат на нешто помал дефицит во тековната сметка од очекуваниот.

Монетарни движења. Во јануари 2018 година Комитетот за оперативна монетарна политика на НБРМ ги разгледа најновите остварувања во домашната економија во контекст на макроекономските проекции од ноември минатата година, при што беше заклучено дека економските основи се здрави, без присуство на нерамнотежи во економијата. Во вакви услови на здрави економски основи, но и понатаму присутни ризици, потребна е внимателност во однос на промените во монетарната поставеност.

Во отсуство на нови податоци за монетарните и кредитните агрегати и понатаму остануваат оцените дадени во ноемвриските податоци, според кои депозитните и кредитните текови се движат во согласност со очекувањата. Монетарните податоци за ноември минатата година, слично како и во октомври, покажаа солиден месечен прираст на вкупните депозити во банкарскиот систем како резултат на депозитите на населението, но и на прирастот на корпоративните депозити. На годишна основа, во ноември, вкупните депозити забележаа раст од 5,7%. На кредитниот пазар кредитирањето продолжи забрзано да се зголемува, при речиси рамномерна распределба на кредитите кај секторот „население“ и кај корпоративниот сектор, при што вкупната кредитна активност забележа годишен раст од 5,6%.

Во периодот јануари – октомври 2017 година, во Буџетот на Република Македонија беше остварен дефицит од 11.322 милиона денари, кој беше финансиран од домашни извори, односно преку повлекување депозити од сметката на државата кај Народната банка и со нето-емисија на нови државни хартии од вредност на домашниот пазар. Остварениот дефицит во Буџетот претставува 61% од предвидениот дефицит со Ребалансот на Буџетот за 2017 година.

4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР¹

Позиција на ТТК Банка АД Скопје се изразува низ една динамичка еволуција на перцепцијата, од Банка со добар имиџ, преку Банка со потврден имиџ до Банка со квалитетен имиџ.

Високата конкуренција во банкарскиот систем на РМ влијаше на потребата Банката постојано да го негува своето скромно учество во банкарскиот пазар, и истовремено претставуваше поттик да ја зајакне сопствената позиција како Банка која е блиска и флексибилна за малите и средните компании и која води посебна грижа за секторот население, прилагодувајќи ги постојните и воведувајќи нови иновативни производи кои ќе ги задоволат потребите на комитентите.

Пазарното учество на ТТК Банка на ниво на банкарски систем во сите сегменти и билансни позиции забележа раст од 0,1 п.п.

Пазарно учество на ТТК Банка во банкарскиот систем			
Опис	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017
Билансна сума	1,6%	1,7%	1,7%
Депозити од нефинансиски сектор	1,6%	1,7%	1,7%
Капитал и резерви	2,1%	2,4%	2,2%
Кредити на нефинансиски сектор	1,3%	1,3%	1,4%

Банката во анализираниот период кредитирањето го насочи кон секторот население, и може да се заклучи дека растот на кредитите од овој сектор е далеку повисок од растот на истите од групата мали банки и на ниво на банкарски сектор. Истовремено, Банката бележи раст на кредитирање на претпријатијата, наспроти падот на истите на ниво на банкарски сектор и мали банки.

Вкупна актива, кредити и депозити на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Опис	Банкарски сектор			Мали Банки			ТТК Банка АД Скопје		
	дек.16	сеп.17	промена %	дек.16	сеп.17	промена %	дек.16	сеп.17	промена %
Вкупна актива	444.680	440.672	-0,9%	16.306	16.711	2,5%	7.506	7.654	2,0%
Бруто кредити на клиенти	280.962	285.458	1,6%	9.501	9.667	1,7%	3.781	4.104	8,5%
претпријатија	151.202	146.105	-3,4%	4.896	4.656	-4,9%	1.921	1.968	2,4%
домаќинства	126.588	136.162	7,6%	4.586	4.966	8,3%	1.855	2.133	15,0%
Депозити на клиенти	322.797	319.570	-1,0%	11.310	11.476	1,5%	5.378	5.384	0,1%
претпријатија	90.302	82.784	-8,3%	3.451	3.511	1,7%	1.624	1.537	-5,4%
домаќинства	221.096	225.634	2,1%	7.083	7.281	2,8%	3.641	3.718	2,1%

¹Народна Банка - Показатели и податоци за банкарскиот систем за 30.9.2017 година.

На страната на депозитите Банката бележи пораст на депозитната база за разлика од падот на депозитната база на ниво на банкарскиот сектор.

Показатели за ликвидносен ризик на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Показатели	Банкарски систем			Мали банки			ТТК Банка		
	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017
Ликвидна актива / Вкупна актива	29,7%	30,9%	29,5%	32,4%	34,9%	37,4%	38,0%	41,7%	38,2%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	52,9%	53,5%	51,7%	55,6%	61,0%	63,8%	64,3%	69,7%	63,1%
Ликвидна актива / Депозити на домаќинства	57,0%	60,0%	55,8%	67,5%	80,4%	86,0%	72,1%	85,5%	78,3%

ТТК Банка континуирано во текот на 2017 година одржуваше висока и стабилна ликвидносна позиција која се потврдува преку движењето на ликвидносните показатели и стапките на ликвидност.

Банката одржува повисоко ниво на стапка на адекватност на капиталот, во однос на банкарскиот систем, со што се потврдува нејзината солвентност и стабилност во работењето.

Стапка на адекватност на капиталот на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор				
Група	31.12.2015	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017
Банкарски систем	15,5%	15,7%	15,2%	16,2%
Мали банки	18,7%	19,8%	19,2%	17,7%
ТТК Банка АД Скопје	18,7%	20,8%	19,0%	17,8%

ТТК Банка во анализираниот период успеа да ја подобри својата профитабилност, преку раст на нето каматните приходи и одржување на материјалните трошоци на едно стабилно ниво.

Показатели за профитабилноста на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор						
Показатели	Банкарски систем		Мали банки		ТТК Банка	
	31.12.2016	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2017
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,5%	1,4%	0,6%	-1,1%	1,2%	0,9%
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	13,6%	12,6%	5,2%	-10,3%	8,1%	6,4%
Оперативни трошоци /Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	49,8%	50,0%	71,6%	81,8%	59,5%	67,8%
Нето каматен приход /Вкупни редовни приходи	67,3%	67,3%	58,1%	61,7%	47,3%	55,1%
Нето каматен приход/оперативни трошоци	135,3%	134,6%	81,1%	75,4%	79,5%	81,3%

5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

5.1. Корпоративно управување на Банката, акционерски капитал и сопственичка структура

➤ Состав и функционирање на органите на Банката:

○ Собрание на акционери

Собранието на акционери е орган на Банката во кој акционерите на Банката ги остваруваат своите права, а на секој акционер запишан во акционерската книга на Банката, од денот на уписот му припаѓа право на учество во работата на собранието и право на глас. Во согласност со Статутот на Банката, секоја обична акција дава право на глас во Собранието на акционери, а секоја акција која дава право на глас, дава право на еден глас во Собранието на Банката.

Во текот на 2017 година Собранието на акционери работите од своја надлежност определени со закон и Статутот на Банката ги вршеше на својата 27-ма седница која се одржа на 31.3.2017 година, која што всушност беше годишно Собрание на акционерите на ТТК Банка. На 27-та седница која се одржа на 31.3.2017 година, со оглед дека беше годишно Собрание на акционерите на ТТК Банка, во согласност со Законот за банките, Законот за трговските друштва и други закони и подзаконски акти, се разгледуваа годишните извештаи за работењето на Банката и на органите на Банката, како и други предлог-одлуки и предлог-акти кои се во надлежност за усвојување/донесување од страна на Собранието на акционери. Притоа беа (-) усвоени: Годишниот извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2016 година и Мислење по истиот од Надзорниот одбор, Финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година ревидирани од Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и Мислењето за извештаите од Надзорниот одбор, Годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година, Извештајот и оцената на работата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во 2016 година, и (-) донесени: Одлуката за употреба и распоредување на нераспределената добивка на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година, Одлуката за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2016 година (дивиденден календар), Одлуката за измена и дополнување на Статутот на ТТК Банка АД Скопје, Одлуката за ставање вон сила на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје и Одлуката за продолжување на мандатот на Одборот за наградување (кој има надлежност да ги разгледува прашањата во врска со надоместоците на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија).

○ Надзорен одбор

Надзорниот одбор е орган на Банката кој врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување и е одговорен за стабилноста и ефикасноста на Банката, односно да обезбеди добро работење и управување и стабилност на Банката, и за заштита на депонентите на Банката.

Членовите на Надзорниот одбор ги именува и разрешува Собранието на акционери на ТТК Банка АД Скопје во согласност со закон и Статутот на Банката, а за нивното именување потребно е да се добие претходна согласност од Гувернерот на Народна банка на РМ.

Во согласност со член 48 и член 51 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор на Банката се состои од седум членови, од кои два се независни членови. Членовите на Надзорниот одбор од своите редови избираат претседател на Надзорниот одбор. Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, а во случај на предвремено престанување на функцијата на член/ови на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на Банката се врши избор за испразнетите места за остатокот од мандатот. Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор подолго од три последователни мандати.

Членовите на Надзорниот одбор на ТТК Банка се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и подзаконски акти на НБРМ и Статутот на Банката, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување, а за независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Надзорниот одбор и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност која просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Членовите на Надзорниот одбор имаат соодветни знаења и искуство за извршување на своите надлежности и посветуваат доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежностите пропишани со Законот за банките, и избегнуваат судир на интересите, притоа императивно почитувајќи ги правилата пропишани во случај на појавен судир на интереси и обврските за давање на писмени изјави.

Во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување и е одговорен да обезбеди добро работење и управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно известување на Народна банка на Република Македонија.

Членовите на Надзорниот одбор поседуваат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на кои е изложена.

Надзорниот одбор на Банката кој функционираше во текот на 2017 година го сочинуваат: м-р Глигорие Гоговски, претседател; Борислав Трповски, Тито Беличанец, Доне Таневски и Златко Черепналкоски, членови; и Методија Несторовски и Арсен Јаневски, независни членови.

1. Претседателот на Надзорниот одбор м-р Глигорие Гоговски е магистер по електротехнички науки, а надвор од Банката има функција на извршен директор на Одборот на директори во Тетекс АД Тетово (генерален директор).

2. Борислав Трповски е дипломиран правник со положен правосуден испит, а надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на Тетекс АД Тетово.
3. Тито Беличанец е доктор на правни науки, а надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на Тетекс АД Тетово и член на Надзорниот одбор на Македонија турист АД Скопје.
4. Доне Таневски е дипломиран економист, а надвор од Банката има функција на претседател на Управниот одбор на Македонија турист АД Скопје.
5. Златко Черепналкоски е дипломиран електроинженер, а надвор од Банката има функција на директор за малопродажба во Енерџи Деливери Солушнс ЕДС ДОО, Снабдување со електрична енергија.
6. Методија Несторовски е доктор по економски науки, а надвор од Банката има функција на редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Економски факултет и на независен член на Одборот на директори на КБ Публикум Инвест АД Скопје.
7. Арсен Јаневски е доктор по правни науки, Професор е во пензија, а надвор од Банката нема функции.

Во текот на 2017 година Надзорниот одбор работите од своја надлежност ги извршуваше во рамките на определените со закон, притоа прилагодувајќи го своето работење во поглед на остварувањето на своите надлежности во согласност со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година, како и во согласност со подзаконските акти, Статутот и другите интерни акти на Банката. Надзорниот одбор, иако согласно измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр. 190 од 17.10.2016 година треба да се состанува најмалку еднаш квартално, заради редовно следење и надзор на работењето на Банката, стабилноста и ефикасноста на Банката, обезбедување на добро работење и управување и стабилност на Банката, во текот на 2017 година се состануваше на месечно ниво и одржа дванаесет редовни седници, но исто така донесуваше одлуки и со писмена согласност на членовите.

Притоа Надзорниот одбор постојано го следеше работењето и економско-финансиската и ликвидносната состојба на Банката, кредитното портфолио, наплатата на побарувањата и текот на судските постапки, портфолиото на преземени средства и своите активности и работење ги насочи кон остварување на финансиските цели на Банката утврдени со Деловната политика и Финансискиот план на Банката за 2017 година и продолжување на доброто, стабилно и профитабилно работење на Банката кое во 2017 година се одрази со највисоко ниво на остварена добивка во досегашното работење на Банката, квалитетно и континуирано управување со ризиците во работењето на Банката, сигурноста на информативниот систем, усогласеноста на работењето на Банката со прописите и од областа на спречување перење пари и финансирање на тероризам. Во таа насока, Надзорниот одбор врз основа на транспарентните, конструктивните и советодавните дискусии на Претседателот и на членовите на Надзорниот одбор, нивните стручни познавања, знаења и сознанија за светските економски движења и глобалните движења во еврозоната, макроекономските движења во земјата, а особено од банкарскиот сектор, донесуваше

соодветни заклучоци за конкретни клучни прашања од работењето на Банката и за потребните претстојни активности во правец на подобрување на работењето на Банката, одржување на вредноста на капиталот на Банката, максимизирање на профитабилноста на работењето со преземање прифатливи ризици, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, одржување на добриот имиџ на Банката.

Со цел квалитетно управување со ризиците во работењето на Банката, усогласување со промените во работењето на Банката и промените во деловното опкружување и/или законската и подзаконската регулатива, Надзорниот одбор во согласност со своите надлежности, ја оценуваше соодветноста на воспоставените политики за управување со ризици и имајќи ја предвид не/измената на регулативата од страна на Народна банка на РМ, како и не/променетите услови во работењето на Банката, одобри или усвои нивно целосно ревидирање, нивна измена и/или дополнување или ја продолжи нивната важност за следниот период и одобри или усвои и други измени и/или дополнувања во политики и акти поврзани со останатото работење на Банката. Надзорниот одбор усогласувајќи го своето работење со измените и дополнувањата на Законот за банките објавени во Сл.весник на РМ бр.190 од 17.10.2016 година, усвои Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје и Деловна политика и Развоен план на ТТК Банка АД Скопје за период од 2017-2019 година во кој акт беше содржан и финансискиот план (Буџет) за 2017 година, а чие усвојување со овие измени и дополнувања на Законот за банките премина од надлежност на Собранието, во надлежност на Надзорниот одбор, и донесе Политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор, како ново воведена надлежност. Исто така, Надзорниот одбор разгледа и одобри и акти и одлуки кои во согласност со закон се доставуваат на усвојување/донесување до Собранието на акционери на Банката, како акти и одлуки чие усвојување/донесување е во надлежност на Собранието на акционери.

Надзорниот одбор на своите седници разгледа/усвои месечни, квартални и годишни извештаи за управување со кредитен ризик и останати видови ризици на кои е изложена Банката во своето работење, како и во врска со управувањето со преземените средства стекнати по основ на наплата на побарувања на Банката, извршени стрес-тест анализи на изложености на Банката на поедини ризици и комбиниран стрес-тест за заедничкото влијание на повеќе ризици истовремено, извештаи/прегледи од Секторот за правни работи и проблематични пласмани за текот на судските постапки од/против Банката и поведените извршни постапки за наплата на побарувањата на Банката по основ на реализација на хипотеки/залози и други основи, како и други информации, анализи, извештаи од негова надлежност.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои извештаите за работа на Одборот за управување со ризици во текот на 2017 година, како и Извештајот со содржана оцена за работата на Одборот за управување со ризици во 2016/колективно и од аспект на поединечните членови/, кварталните извештаи за работа на Одборот за ревизија во текот на 2017 година, Полугодишниот извештај за работа на Одборот за ревизија во периодот јануари-јуни 2017 година, како и Годишниот извештај со содржана оцена за работата на Одборот за ревизија во 2016 година /колективно и од аспект на поединечните членови/, Полугодишниот извештај за работа на Службата за Вантревна ревизија во периодот јануари-јуни 2017 година, како и Годишниот извештај

на Службата за внатрешна ревизија за 2016 година, Извештајот на Управниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола во 2016 година.

Надзорниот одбор на своите седници ги разгледа и ги усвои и извештаите на Службата за внатрешна ревизија, ги анализираше наодите содржани во истите и го следеше статусот на реализација на препораките на Внатрешна ревизија по однос на констатираните наоди од ревизиите. Притоа, Надзорниот одбор остана доследен на својот став дека треба да се преземаат казни мерки спрема вработените кај кои од Внатрешната ревизија се констатирани недостатоци во работењето и тоа го изразуваше преку донесување на заклучоци произлезени при разгледувањето на Извештаите на Внатрешна ревизија на седниците на Надзорниот одбор.

Исто така, во согласност со законската и подзаконската регулатива, ги разгледа и ги усвои извештаите на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам и тоа: Извештајот за тримесечни активности во Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам за период декември 2016-февруари 2017 година, Полугодишниот извештај за активности во Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и СПП и ФТ за периодот од јануари до јуни 2017 година, како и извештаите за тримесечни активности во Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам, кварталните извештаи за износот и видот на преземени средства, преземени активности за продажба и реализирање на плановите за продажба и износот на продадените преземени средства, како и останати квартални и годишни извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката, а кои претежно беа од делот на управување со ризиците на кои е изложена Банката во своето работење.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите од одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС) и тоа: Извештајот за информативна сигурност за период јули-декември 2016 година и Извештајот за информативна сигурност за период јануари-јуни 2017 година.

Исто така, разгледуваше и записници и/или извештаи од извршени непосредни контроли од страна на Народна банка на РМ и други надлежни институции.

Надзорниот одбор во согласност со Одлуката на Народна банка за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка достави Извештај за своето работење во 2016 година до Собранието на Банката. Исто така, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, изврши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го извести Собранието на Банката во рамките на доставениот Извештај за своето работење во 2016 година.

Надзорниот одбор го усогласи и својот Деловник за работа со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година.

o **Управен одбор**

Управниот одбор е орган на управување на Банката кој е одговорен да ги врши работите определени со Законот за банките и другите законски и подзаконски прописи, Статутот и другите акти на Банката, освен оние кои се во исклучителна надлежност на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката и во согласност со Законот за банките треба да се состои од најмалку две лица.

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката се состои од две лица. Членовите на Управниот одбор ги именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката во согласност со закон и Статутот на Банката, а за нивното именување потребно е да се добие претходна согласност од Гувернерот на Народна банка на РМ. Претседателот на Управниот одбор го бира Надзорниот одбор од редот на членовите на Управниот одбор. Претседателот на Управниот одбор и членот на Управниот одбор се именуваат за период од четири години со можност за повторно именување. Правата и обврските на членовите на Управниот одбор се уредуваат со договор кој го склучуваат членот на Управниот одбор и Надзорниот одбор во име на Банката, а го потпишува претседателот на Надзорниот одбор. Доколку на член/овите на Управниот одбор членството им престане и пред истекот на мандатот, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител/и на должноста член на Управен одбор.

Членовите на Управниот одбор на ТТК Банка се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и подзаконски акти на НБРМ и Статутот на ТТК Банка, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување.

Членовите на Управниот одбор ги исполнуваат и критериумите кои се воведени со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година, така што заедно поседуваат стручни знаења и искуство за независно управување на Банката и разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на кои е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување пропишани од страна на Советот на Народната банка донесени во согласност со меѓународните стандарди.

Управниот одбор на ТТК Банка кој во текот на 2017 година го водеше работењето и управувањето со Банката, ги вршете работите и ги остваруваше надлежностите што му се ставени со Законот за банките и други законски и подзаконски прописи, Статутот и другите интерни акти на Банката, го сочинуваат:

1. Претседателот на Управниот одбор проф. д-р Драгољуб Арсовски, кој е доктор на економски науки и
2. Членот на Управниот одбор Наталија Алексова, дипломиран економист, која надвор од Банката е и член на Управниот одбор во Академијата за банкарство и информатичка технологија, Скопје.

Управниот одбор во текот на 2017 година континуирано ги извршуваше работите поврзани со управувањето и застапувањето на Банката и водењето на работењето на Банката кои им се ставени во надлежност со законската и подзаконската регулатива, Статутот и другите акти на Банката. Одлучуваше за уредување прашања од тековен карактер, презеде повеќе мерки и активности за

развој и подобрување на ефикасноста на внатрешната контрола на сите нивоа, како и за подобрување на внатрешна организација на Банката со цел зајакнување на функционирањето на системот на организациската поставеност на Банката, административната и сметководствената контрола и овозможување поефикасно следење и контрола на исполнување на оперативните цели, обезбедување точност во изработка на финансиските извештаи, обезбедување усогласеност на работењето на Банката со интерните политики и акти и законите и регулативата која го уредува работењето на банките, зголемување на ефикасноста на вкупното работење и унапредување на ефикасноста на управувањето.

Управниот одбор донесе повеќе измени и дополнувања на интерните акти на Банката-основни процедури, процедури, методологии, со цел усогласување со ревидираните и/или изменети и/или дополнети политики за управување со ризиците од страна на Надзорниот одбор на Банката во процесот на оцена на нивната соодветност со променетата регулатива од страна на Народна банка на РМ, променетите услови во работењето на Банката, макроекономските фактори. Исто така, донесе измени и дополнувања и на други правилници, методологии и процедури поврзани со останатото работење на Банката, во кои беа дефинирани основни правила на внатрешна контрола при извршување на оперативните активности во Банката.

Управниот одбор во согласност со ново воведената надлежност со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година донесе Политика за начинот на избор, следење на работењето и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, освен за членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје.

Управниот одбор ги разгледуваше извештаите на внатрешната ревизија и ги анализираше наодите содржани во истите, како и извештаите на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам и на Одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Во текот на 2017 година Управниот одбор преземаше мерки и активности за реализирање на одлуките и заклучоците на Надзорниот одбор, препораките од Службата за внатрешна ревизија.

Согласно измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година, Управниот одбор има обврска да го известува Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш квартално. Со оглед да Надзорниот одбор своите седници во текот на 2017 година ги одржуваше на месечно ниво, Управниот одбор до Надзорниот одбор доставуваше месечни извештаи за работењето на Банката во 2017 година преку кои го известуваше Надзорниот одбор за своето работење.

Постапувајќи во согласност со Законот за банките, изготвени се: Деловна политика и Развоен план на ТТК Банка АД Скопје за период од 2017-2019 година во кој акт беше содржан и финансискиот план (Буџет) за 2017 година, Годишен извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2016 година, Политика за сигурност на информативниот систем на Банката, Етички Кодекс на Банката.

Исто така, во согласност со Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка на Народна банка на РМ, изготвен е Извештај за

поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола во 2016 година и изготвениот Извештај е доставен до Надзорниот одбор на Банката.

Во континуитет продолжи со преземање активности за зајакнување на информативниот систем за следење на адекватноста и ефикасноста на поставените системи на внатрешна контрола и на процесот за управување со сигурноста на информативниот систем од аспект на обезбедување доверливост, интегритет и расположивост, како и обезбедување континуиран пристап до сите потребни информации на вработените во Банката.

Истовремено, преку воспоставените системи на организација и работа на Банката и внатрешна контрола во сите области од работењето на Банката, Управниот одбор обезбеди непречено функционирање на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам и пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на нивните активности и овластувања.

Управниот одбор редовно ги следеше и извештајните анализи извршени од страна на менаџментот и од другите надлежни лица од организациски единици и делови на Банката.

Во текот на 2017 година Управниот одбор одржа состаноци по укажана потреба, одржуваше редовни контакти со средниот менаџмент на Банката и со раководните и други лица од организационите единици и делови на Банката, како и работни состаноци по поодделни области од целокупното работење на Банката, на кои се разгледуваа и се одлучуваше по прашања од областа на работењето на одделните организациони единици и делови поврзани со редовното работење и со ефикасноста на системите на внатрешна контрола. Од состаноците произлегуваа заклучоци и соодветни одлуки со кои се дефинираа обврски и активности кои имаа за цел јакнење на механизми и контролни правила во клучните области од работењето на Банката. Управниот одбор редовно ја следеше реализацијата на обврските и задолженијата по однос на заклучоците и донесените одлуки.

Во текот на 2017 година Управниот одбор одлучуваше и без одржување состанок, но со давање писмена согласност за донесување поединечни интерни акти и одлуки по прашањата од негова надлежност определени со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката, како и по согледана потреба за уредување на настанати ситуации или појавени потреби од тековен карактер и заради јакнење на механизмите и контролните правила во клучните области од работењето на Банката.

Управниот одбор го усогласи и својот Деловник за работа со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година.

○ **Одбор за управување со ризици**

Во согласност со член 58 од Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици на ТТК Банка АД Скопје се состои од пет члена именувани од Надзорниот одбор на Банката и го сочинуваат:

1. Наталија Алексова, претседател на Одборот за управување со ризици, која е дипломиран економист, а е член на Управниот одбор на Банката.
2. Душица Иванџикова, заменик-претседател на Одборот за управување со ризици, која е магистер по економски науки од областа на монетарната економија, а е директор на Дирекција за управување со ризици.
3. Димитри Трпоски, член на Одборот за управување со ризици, кој е магистер по бизнис администрација, а е директор на Сектор Стратешко банкарство.
4. Зоран Колев, член на Одборот за управување со ризици, кој е доктор по економски науки, а е заменик-директор на Сектор за комерцијално банкарство.
5. Јованка Ралевиќ, член на Одборот за управување со ризици, која е дипломиран економист, а е директор на Дирекција за средства и ликвидност.

Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае четири години, а претседателот и заменик-претседателот на Одборот за управување со ризици се бираат од редот на именуваните членови на Одборот за управување со ризици.

Составот на Одборот за управување со ризици е во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката и го сочинува еден од членовите на Управниот одбор (според Статутот тоа е членот на Управниот одбор во чија надлежност е Секторот Стратешко банкарство), а другите членови се лица со посебни права и одговорности именувани во согласност со одредбите од Статутот на Банката, каде што точно е определено од кои организациски единици и кои носители на раководни функции треба да го сочинуваат.

Именуваните членови ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката и имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години, како и познавање на работењето на Банката, нејзините производи и услуги и на ризиците на кои е изложена Банката во своето работење.

Одборот за управување со ризици во 2017 година работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката, на своите седници кои во согласност со Законот за банките се одржуваа еднаш неделно.

На своите седници Одборот за управување со ризици редовно ги следеше ризиците на кои е изложена Банката во своето работење и го следеше и оценуваше степенот на ризичност на Банката преку разгледување соодветни/воспоставени извештаи произлезени од закон, подзаконски акти и интерните акти на Банката кои го регулираат управувањето со ризиците, како и останата извештајна документација припремена по укажана потреба во насока на надминување одредени воочени слабости и/или подобрување на управувањето и следењето на ризиците на кои е изложена Банката во работењето и/или изготвена на барање на Одборот по оценета

потреба за дополнително согледување потенцијални ризици во работењето на Банката.

Преку оваа документација, Одборот за управување со ризици вршеше и оценка на системите на управување со ризиците на Банката и ги анализираше ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, го следеше спроведувањето на стратегијата за управување со ризици и воспоставените политики за управување со ризиците, се грижеше за воспоставување соодветни политики преку нивно ревидирање во согласност со променетата подзаконска регулатива на НБРМ и/или променетите услови во работењето на Банката и обезбедување формално правно одобрување од страна на Надзорниот одбор на Банката. Исто така, преку разгледување на истата оваа документација, Одборот за управување со ризици го следеше и спроведувањето на интерните акти донесени од Управниот одбор на Банката во врска со одделните видови ризици на кои е изложена Банката во своето работење.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за управување со ризици ја следеше и усогласеноста на работењето на Банката со прописите од областа на управувањето со ризици и ги следеше и оценуваше системите на внатрешна контрола и контролните правила и механизми воспоставени за идентификување, мерење, оценка и следење на ризиците на кои е изложена Банката, како и по однос на тестирање на изложеноста на Банката кон истите.

Во периодот 1.1.-31.12.2017 година Одборот за управување со ризици одржа 52 седници, на кои донесе одлуки за ревидирање на воспоставените политики за управување со ризиците, утврди ревидирани политики или ја продолжи важноста на веќе воспоставени политики, како и заклучоци, насоки, препораки и инструкции во врска со појавени и/или потенцијални ризици во тековното работење на Банката. Исто така Одборот за управување со ризици во согласност со ново воведената надлежност со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година одобруваше и изложености спрема лица од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката.

Одборот за управување со ризици, во согласност со Законот за банките и измените и дополнувањата на истиот објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година и Статутот на Банката, најмалку еднаш месечно, односно квартално доставуваше извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката, а до Одборот за ревизија на седниците кои се одржаа во текот на 2017 година, а најмалку еднаш во три месеци.

Во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици изврши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја достави до Надзорниот одбор на Банката.

Одборот за управување со ризици го усогласи и својот Деловник за работа со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година.

○ **Одбор за ревизија**

Во согласност со член 61 од Статутот на Банката, Одборот за ревизија се состои од шест членови, од кои четири членови се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката и два се независни членови, од кои најмалку еден мора да биде овластен ревизор. Мандатот на членовите на Одборот за ревизија трае четири години, а претседателот на Одборот за ревизија се избира од редот на именуваните членови на Одборот за ревизија.

Одборот за ревизија на ТТК Банка АД Скопје кој функционираше во текот на 2017 година го сочинуваат:

1. Душко Апостолоски, претседател и независен член на Одборот за ревизија, кој е дипломиран економист, а надвор од Банката е управител на Бенд Ревизија и Консалтинг ДОО Тетово.
2. Данче Зографска, независен член на Одборот за ревизија, која е дипломиран економист, а надвор од Банката е управител на Друштво за ревизија и проценка Елит ДООЕЛ Скопје.
3. м-р Глигорие Гоговски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, каде по функција е претседател на Надзорниот одбор, магистер е по електротехнички науки, а надвор од Банката има функција на извршен директор на Одбор на директори (генерален директор) на Тетекс АД Тетово.
4. Борислав Трповски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, кој е дипломиран правник со положен правосуден испит, а надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на Тетекс АД Тетово.
5. Методија Несторовски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, кој е доктор по економски науки, а надвор од Банката редовен професор на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Економски факултет и независен член на Одбор на директори на КБ Публикум Инвест АД Скопје.
6. Златко Черепналкоски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, кој е дипломиран електроинженер, а надвор од Банката има функција на директор за малопродажба во Енерџи Деливери Солушнс ЕДС ДОО, Снабдување со електрична енергија.

Претседателот на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и членот на Одборот за ревизија Данче Зографска се и овластени ревизори.

Членовите на Одборот за ревизија на ТТК Банка ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката, а независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и Данче Зографска и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во

последните три години не работеле во друштво за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност која просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Во текот на 2017 година Одборот за ревизија ги вршеше работите кои му се ставени во надлежност со Законот за банките, со други законски и подзаконски прописи и со Статутот и интерните акти на Банката.

Одборот за ревизија во текот на 2017 година работите од своја надлежност ги извршуваше на одржаните пет седници на кои присуствуваа членовите на Управниот одбор и раководителот на Службата за внатрешна ревизија.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за ревизија ја следеше усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи и точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди, ги оценуваше системите за внатрешна контрола, ја следеше работата и ја оценуваше ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија, ја следеше респонзивноста за реализација на препораките на Внатрешна ревизија од страна на одговорните лица, го следеше процесот на ревизија на Банката и ја оценуваше работата на Друштвото за ревизија.

На одржаните седници Одборот за ревизија: разгледа и/или усвои/одобри/прифати: неревидирани финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година, извештаи на независниот ревизор-Друштво за ревизија Мур Стивенс ДОО Скопје и финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и Меѓународните стандарди за финансиско известување, Дополнителен извештај на независниот ревизор-Друштво за ревизија Мур Стивенс ДОО Скопје до Надзорниот одбор на Банката за извршената ревизија на работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2016 година, извештаи за работењето на Банката во текот на 2017 година, извештаите за работењето на Одборот за управување со ризици во текот на 2017 година кои се разгледуваа најмалку на три месеци, извештаи на Службата за внатрешна ревизија, и тоа: извештаи за извршени ревизии во согласност со Годишниот план за 2016 година и од извршени инцидентни непланирани ад-хок ревизии, Извештаи за следење реализација на дадените препораки, Годишен извештај за 2016 година и Извештај за работењето за период јануари-јуни 2017 година, како и Годишниот план на Внатрешната ревизија за 2017 година.

Одборот за ревизија, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, го ценеше своето работење во 2016 година од аспект на поединечните членови и колективно и даде оценка која заедно со писмениот Извештај за работењето во 2016 година ја достави до Надзорниот одбор на Банката. Исто така Одборот за ревизија во согласност со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година најмалку еднаш во три месеци го известуваше Надзорниот одбор за својата работа и поднесе и полугодишен извештај за својата работа до Надзорниот одбор.

Одборот за ревизија го усогласи и својот Деловник за работа со измените и дополнувањата на Законот на банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година

➤ **Информации и податоци кои се поврзани со примена на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје**

Во согласност со измените и дополнувањата на Законот за банките објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година, Кодексот за корпоративно управување, надлежноста за усвојување на Кодексот за корпоративно управување премина од Собранието на Надзорниот одбор.

Надзорниот одбор на Банката усвои Кодекс за корпоративно управување на ТТК Банка АД Скопје на седницата на одржана на 28.4.2017 година, откако претходно на годишното Собрание на Банката одржано на 31.3.2017 година, донесе Одлука /арх.бр.02-3270/1 од 31.3.2017 година/ за ставање вон сила на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје и неговите измени и дополнувања донесени од Собранието на Банката и со истата определи дека за уредувањето на правилата за управување и за надзор на Банката ќе биде усвоен Кодекс за корпоративно управување од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Донесениот Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје е усогласен со Статутот на ТТК Банка АД Скопје /пречистен текст/ бр.02-3320/2 од 3.4.2017 година, а со оглед да во овој пречистен текст на Статутот се имплементирани донесените измени и дополнувања на Законот за банките и на Законот за трговските друштва, истовремено е направено и негово усогласување со истите.

Исто така при донесувањето на истиот се имаше предвид и Одлуката за основните начела и принципи за корпоративното управување во банка („Сл.весник на РМ“ бр.159/2007), така што во согласност со истата со Кодексот се опфатени задолжителните елементи кои се предвидени, уредени се основните начела и принципи за корпоративното управување во Банката и подетално се определени стандардите на управување и раководење на органите на Банката во рамки на управувачката структура, а инкорпорирани се и принципите воведени во Кодексот за добро работење на банките и штедилниците во Република Македонија усвоен на Здружението на банкарството на 11.2.2013 година.

Банката во своето работење се придржува кон основните принципи на корпоративно управување утврдени во Кодексот и кон одредбите кои се однесуваат на:

- Надлежности на Собранието на акционери, постапката за свикување Собрание, постапката на гласање на Собрание на акционери, правата на акционерите вклучувајќи го и правото на малцинските акционери.
- Составот и мандатот на членовите на Надзорниот одбор, критериумите и правилата за именување членови на Надзорниот одбор и начинот за нивно наградување, надлежностите на Надзорниот одбор, одржувањето седници и одлучувањето на Надзорниот одбор, видот, роковите и начините на кои Надзорниот одбор доставува извештаи до Собранието на акционери, наградувањето на членовите на Надзорниот одбор.
- Составот и мандатот на членовите на Управниот одбор, критериумите и правилата за именување на членовите на Управниот одбор и начинот за нивно наградување, надлежностите на Управниот одбор, одржувањето на состаноците и одлучувањето на Управниот одбор, видот, роковите и начините на кои Управниот одбор

доставува информации и документи до Надзорниот одбор; наградувањето на членовите на Управниот одбор.

- Соработка помеѓу Надзорниот одбор и Управниот одбор.
- Составот и мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици, критериумите и правилата за именување на членовите на Одборот за управување со ризици, надлежностите на Одборот за управување со ризици, одржувањето на седниците и одлучувањето на Одборот за управување со ризици, видот, роковите и начините на кои Одборот за управување со ризици доставува извештаи до Надзорниот одбор и до Одборот за ревизија.
- Составот и мандатот на членовите на Одборот за ревизија, критериумите и правилата за именување на членовите на Одборот за ревизија, надлежностите на Одборот за ревизија, одржувањето на седниците и одлучувањето на Одборот за ревизија, видот, роковите и начините на кои Одборот за ревизија доставува извештаи до Надзорниот одбор и до Собранието на акционери, наградувањето на членовите на Одборот за ревизија.
- Начинот на постапување во ситуации кога при одлучувањето на органите на управување на Банката постои судир на интереси.
- Работењето на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите.

Членовите на органите на Банката и лицата со посебни права и одговорности назначени од Управниот одбор на Банката се избираат во согласност со критериумите и правилата за именување утврдени со Кодексот и Статутот на Банката, а врз основа на законската и подзаконската регулатива. Во своето работење ги почитуваат и ги применуваат законските и подзаконските прописи, Статутот на Банката и интерните акти на Банката со кои се регулираат нивните надлежности и ги исполнуваат пропишаните обврски и одговорности и начинот на работа.

➤ **Информации и податоци за политиката на Банката за спречување судир на интереси**

Банката во 2017 година работеше во согласност со Политиката за идентификување и спречување на судир на интереси усвоена од Надзорниот одбор на Банката на седницата од 27.7.2017 година.

Политиката е во согласност со Законот за банките и неговите измени и дополнувања објавени во „Сл.весник на РМ“ бр.190 од 17.10.2016 година, Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка и останата регулатива која уредува прашања поврзани со судир на интереси, како и во согласност со прифатени професионални стандарди и кодекси на однесување.

Со оваа Политика се дефинирани општите правила и генерални насоки за идентификување, избегнување и спречување судири на интереси, како и за преземање мерки и активности во случаите кога постои судир на интереси.

Политиката е обврзувачка за лицата со посебни права и одговорности во Банката и за сите вработени во Банката.

Конзистентната примена на оваа Политика овозможува навремено идентификување на судирите на интереси и преземање соодветни мерки и активности во случаите на постоење судир на интереси.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, Одборот за ревизија, Одборот за управување со ризици и лицата со посебни права и одговорности кои во согласност со Статутот на Банката се назначени од Управниот одбор на Банката на секои шест месеци даваат писмена изјава за не/постоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

За постоење судир на интереси членовите на органите на Банката даваат писмена изјава пред одржување на седницата која се доставува до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси. Членовите на органите на Банката не присуствуваат при донесувањето на одлуките доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

➤ **Организациска структура на ТТК Банка АД Скопје**

Организациската поставеност на ТТК Банка АД Скопје во 2017 година претрпе одредени промени. Од почетокот на годината, платата започна да се администрира во Одделот за човечки ресурси, организација и плати во рамки на Дирекцијата за човечки ресурси, организација и поддршка, а како резултат на подобрување на ефикасноста во работењето и заради оптимизација на трошоците, дојде до реорганизација на одредени активности и оддели и намалување за пет организациони делови и единици.

Организациската шема заклучно со 31.12.2017 година ја сочинуваат 4 сектори, 12 дирекции (од кои една самостојна), една самостојна Служба за внатрешна ревизија под надлежност на Надзорниот одбор, Секретаријат, една самостојна Служба за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам, ОСИС – лице за обезбедување сигурност на информативниот систем, 24 оддели, 2 одделенија, 7 филијали (Скопје, Тетово, Битола, Куманово, Охрид, Штип, Струмица), 21 експозитура и 2 шалтери.

Организациската структура на Банката е приложена во Прилог 1 од Годишниот извештај.

➤ **Акционерски капитал и сопственичка структура**

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2017 година се состои од 907.888 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари по акција или вкупно 907.888.000 денари. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во текот на 2017 година Банката нема извршено откуп на сопствени акции, ниту има издадено нова емисија на акции.

Обичните акции на сопствениците им даваат право на глас на седница на Собранието на акционери, по принципот „една акција-еден глас“ и право на исплата на дивиденда.

Број на акционери заклучно со 31.12.2017 година изнесува 1.931, од нив 1.790 се физички лица и 141 се правни лица.

Акциите на Банката котираат на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот на задолжителна котација. Банката во согласност со Правилата за котација на Македонската берза ги објавува ценовно чувствителните информации.

➤ **Политика на дивиденди**

Во 2017 година, во согласност со Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка по годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2016 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката, нето-добивката во вкупен износ од 83.680.065 денари се распредели на дел за резерви во износ од 4.643.138 денари и дел за дивиденда во вкупен износ од 74.648.494 денари или 82,2221 денари бруто по акција и дел се распредели во нераспределена добивка за ослободување на ревалоризациска резерва на преземени средства во износ од 4.388.433 денари. Дивидендата се исплати во мај 2017 година.

➤ **Акционери со најмалку 5% од акциите на Банката**

АД Тетекс Тетово заедно со поврзаните лица поседува 49,76% од вкупниот број акции на Банката.

5.2. Финансиски перформанси на Банката

○ **Биланс на успех**

	Остварено		Индекс	
	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017	апс.	(%)
<i>во илјади денари</i>				
Нето приходи од камата	264.022	265.133	1.110	100,4%
Нето приходи од провизии	145.179	126.573	-18.606	87,2%
Нето приходи од курсни разлики	9.132	9.281	148	101,6%
Останати приходи од дејноста	138.225	101.803	-36.422	73,7%
Вкупни оперативни приходи	556.558	502.789	-53.769	90,3%
Оперативни трошоци	-330.898	-331.318	-419	100,1%
Нето оперативен приход	225.660	171.472	-54.188	76,0%
Исправка на вредност на нефинансиски средства	-52.464	-23.487	28.977	44,8%
Исправка на вредноста на финансиски средства	-79.579	-36.088	43.492	45,3%
Добивка (загуба) пред оданочување	93.616	111.897	18.281	119,5%
Данок на добивка	-9.936	-11.769	-1.832	118,4%
Добивка (загуба) по оданочување	83.680	100.128	16.449	119,7%

Во периодот 1.1.-31.12.2017 година Банката оствари **добивка по оданочување** во износ од 100,1 милиони денари, која е за 16,4 милиони денари повисока од истата за 2016 година, при издвоени исправки на вредност за финансиските средства на нето-основа во износ од 36,1 милиони денари и исправки на вредност за нефинансиски средства на нето-основа во износ од 23,5 милиони денари.

Нето-приходите од камати и понатаму остануваат основна компонента во формирање на вкупниот оперативен приход на Банката, со учество од 52,7%. Зголеменото учество на нето-приходите од камати на годишно ниво за 5,3 пп е резултат на зголемените приходи од камати од секторот стопанство и секторот домаќинства, кој потекнува од континуираната динамичка активност во овие сегменти.

Во тековната 2017 година, како резултат на забрзаното кредитирање кон секторот домаќинства, **приходите од камати** генерирани од овој сектор се повисоки, при што нивното учество се зајакнува и станува најзастапена компонента во структурата на приходите од камата. Во тековната година се забележува и раст на приходите од камати од секторот банки и финансиски институции. За сметка на нивниот раст се намалува учеството на приходите од камата од нефинансиските друштва.

Доминантна компонента во структурата на **расходите од камата** и натаму има секторот домаќинства, но истиот бележи намалување во однос на минатата година. Нивното учество во текот на 2017 година се намалува за сметка на зголеменото учество на секторот стопанство и секторот банки и финансиски институции. На годишна основа, учеството на расходите од камата од секторот домаќинства има опаѓачки тренд и се намалува за 16,57пп. Причина за ова движење во најголем дел се намалените пасивни каматни стапки, во согласност со пазарните трендови, како и одлив на депозитната база на почетокот од вториот квартал од 2017 година, тренд кој беше забележан на ниво на цел банкарски сектор.

Нето-приходите од провизии се втор значаен приход во структурата на вкупните приходи на Банката. Вкупните приходи од провизии за 2017 година изнесуваат 126 милиони денари и споредено со 2016 година се пониски за 18,6 милиони денари или за 12,8%, кои во најголем дел потекнуваат од кредитните активности на сегментот стопанство. Во структурата на приходите од провизии учествата по сегменти забележуваат мали промени во однос на минатата година. Учеството на провизии остварени од нефинансиските правни лица, кои досега ја заземаа доминантната позиција, сега се намалува и изнесува 43,8% (2016: 47,7%), од кои 26,03% потекнуваат од платниот промет во земјата, 8,99% од провизии од кредитни активности и 5,04% од платниот промет со странство. Учеството на провизиите од секторот домаќинства во оваа година изнесува 49,4%, од кои 62,6% се провизии остварени од платниот промет во земјата, 15,3% се провизии остварени во доменот на картичното работење, 9,1% од провизии од кредитни активности и 10,5% се провизии остварени од платниот промет со странство.

Оперативните трошоци во текот на 2017 година бележат зголемување за 412 илјади денари или годишна стапка на раст од 0,13%. Зголемувањето во најголем дел произлегува од позицијата материјали и услуги и тоа од трошоци за непроизводни услуги. Во 2017 година има намалување на трошоците за осигурување на имот и

вработени, осигурување на депозити, како и на позицијата останати трошоци вклучувајќи ги и резервирањата за потенцијални обврски.

Исправката на вредност на нефинансиските средства на Банката на нето-основа изнесува 23,5 милиони денари, што е за 55,2% пониско оштетување во однос на минатата година. Подобрувањето на споменатата позиција се должи на континуирани напори за продажба на преземените средства.

Исправката на вредност на финансиски средства на нето-основа за 2017 година изнесува 36,1 милиони денари и издвоените исправки на вредност во анализираниот период соодветствуваат со обемот, структурата и квалитетот на пласманите на Банката.

o Извори на средства

Динамиката и структурата на позначајните позиции во рамки на вкупните извори на средства на Банката со состојба на 31.12.2017 година е следна:

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од Банки	11	0,0%	55.393	0,7%	55.383	523369,2%
Депозити од Комитенти	5.854.193	78,2%	6.160.150	78,9%	305.957	105,2%
Обврски по кредити	449.473	6,0%	389.810	5,0%	-59.663	86,7%
Посебна резерва и резервирања	10.323	0,1%	11.132	0,1%	809	107,8%
ПВР и останата пасива	62.530	0,8%	72.552	0,9%	10.022	116,0%
Акционерски капитал и резерви	1.113.111	14,9%	1.118.065	14,3%	4.954	100,4%
ВКУПНА ПАСИВА	7.489.641	100,0%	7.807.103	100,0%	317.462	104,2%

Вкупните извори на средства на Банката на крајот на 2017 година изнесуваат 7.807 милиони денари и на годишно ниво бележат зголемување за 317 милиони денари или за 4,2%. Депозитите од комитенти изнесуваат 6.160 милиони денари и истите се зголемени за 306 милиони денари или 5,2%.

Обврските по кредити бележат намалување во однос на 2016 година, што се должи на отплата на доспеаните рати од кредитните линии користени преку МБПР (ЕИБ, Земјоделски кредитен дисконтен фонд, Италијанска кредитна линија и Посебен кредитен фонд). Истовремено беа повлекувани и нови транши од кредитните линии на МБПР за кредитирање на стопанството.

Во делот на капиталот и резервите, промената на годишно ниво се должи во најголем дел на реализираната добивка по оданочување за годината, како и од зајакнување на резервниот фонд на Банката.

o Депозити

o Секторска структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од Банки	11	0,0%	55.393	0,9%	55.382	523365%
Депозити од Финансиски институции	473.067	8,1%	623.926	10,0%	150.859	131,9%
Депозити од Претпријатија	1.730.450	29,6%	1.684.880	27,1%	-45.571	97,4%
Депозити од Домаќинства	3.650.675	62,4%	3.851.344	62,0%	200.669	105,5%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД БАНКИ И ДР.КОМИТЕНТИ	5.854.203	100,0%	6.215.543	100,0%	361.339	106,2%

Во текот на 2017 година вкупната депозитна база на Банката се зголеми за 361 милиони денари или годишна стапка на раст од 6,2%. Растот потекнува од депозитите од финансиски институции кои бележат зголемување за 151 милион денари со годишна стапка на раст од 31,9%, при што нивното учество во вкупната депозитна база се зголемува за 1,9 пп. Карактеристична промена се забележува и кај депозитите од домаќинства со годишен раст од 5,5% или во апсолутен износ 201 милиони денари. Депозитите од домаќинства имаат доминантно учество со 62% во вкупната депозитна база. Депозитната база од секторот стопанство во 2017 година се карактеризира со одлив на депозити и намалена состојба за 45,5 милиони денари.

○ Валутна структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски депозити	4.089.739	69,9%	4.377.142	71,1%	287.403	107,0%
Денарски депозити со девизна клаузула	41.237	0,7%	41.245	0,7%	8	100,0%
Девизни депозити	1.723.218	29,4%	1.741.763	28,3%	18.545	101,1%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	5.854.193	100,0%	6.160.150	100,0%	305.957	105,2%

Од аспект на валутната структура, годишната промена на депозитната база укажува на раст на денарските депозити за 7,0% и истите и натаму го задржуваат доминантното учество од 71,1%.

○ Рочна структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити по видување	2.302.878	39,3%	2.634.384	42,8%	331.506	114,4%
Краткорочни депозити	2.170.696	37,1%	1.909.487	31,0%	-261.209	88,0%
Долгорочни депозити	1.380.619	23,6%	1.616.279	26,2%	235.660	117,1%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	5.854.193	100,0%	6.160.150	100,0%	305.957	105,2%

Порастот на вкупните депозити е резултат на пораст на депозитите по видување и долгорочните депозити. Депозитите по видување се зголемени за 14,4% или во апсолутен износ од 331 милион денари и истите потекнуваат од секторот домаќинства и стопанство. Долгорочните депозити бележат апсолутен пораст од 236 милиони денари или 17,1%, кој во најголем дел произлегува од секторот домаќинства.

○ Средства и пласмани

Позначајните позиции во рамки на вкупните средства на Банката во текот на 2017 година ја прикажаа следнава динамика и структура:

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Парични средства и парични еквиваленти	1.934.872	25,8%	1.692.694	21,7%	-242.177	87,5%
Вложувања во хартии од вредност и средства за тргување	1.402.865	18,7%	1.293.999	16,6%	-108.866	92,2%
Кредити на и побарувања од банки	89.912	1,2%	99.913	1,3%	10.001	111,1%
Кредити на комитенти, нето	3.619.062	48,3%	4.345.434	55,7%	726.373	120,1%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	225.536	3,0%	121.184	1,6%	-104.352	53,7%
Основни средства	196.884	2,6%	231.616	3,0%	34.732	117,6%
АВР и останата актива	20.510	0,3%	22.262	0,3%	1.752	108,5%
ВКУПНА АКТИВА	7.489.641	100,0%	7.807.103	100,0%	317.462	104,2%

Динамиката на вкупната актива на Банката е во согласност со движењето на вкупните извори на средства. Притоа, доминантното учество во вкупната актива и во текот на 2017 година се нето-кредитите на комитенти кои во овој период забележуваат раст кај секторот домаќинства и секторот големи клиенти. Во овој период значајна промена се забележува кај превземените средства врз основа на ненаплатените побарувања и истите се намалени за 46,3% или 104,3 милиони денари во апсолутен износ како резултат на реализирани продажби во текот на 2017 година.

○ Кредити

○ Секторска структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Кредити на претпријатија	1.915.600	50,8%	2.201.077	49,3%	285.477	114,9%
Кредити на домаќинства	1.857.010	49,2%	2.263.908	50,7%	406.898	121,9%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	3.772.610	100,0%	4.464.985	100,0%	692.375	118,4%

На годишно ниво, бруто-кредитите на комитенти забележуваат зголемување во износ од 692 милиони денари или 18,4%. Кредитите на правни лица го намалуваат своето учество од 50,8% во 2016 на 49,3% во 2017 година, или за 1,5пп. Кредитите на правни лица во 2017 година бележат раст за 14,9% или 285 милиони денари. Кредитите дадени на домаќинства во 2017 година имаат учество од 50,7% во вкупните кредити на Банката. Кај секторот домаќинства продолжи постојаниот тренд на зголемување и во 2017 година, при што годишниот апсолутен раст изнесува 407 милиони денари или 21,9%. Најголем придонес во растот имаат станбените кредити, потрошувачките и хипотекарните кредити.

Промената и зголемувањето на учеството на кредитите од секторот домаќинства во вкупните кредити соодветствува и со движењата на ниво на банкарски сектор каде што се забележува раздвижување на кредитната активност, при што годишните промени упатуваат на побрзо зголемување на кредитите на населението од кредитите на правните лица.

○ Валутна структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски кредити	2.052.278	54,4%	2.686.329	60,2%	634.051	130,9%
Денарски кредити со девизна клаузула	1.318.958	35,0%	1.413.080	31,6%	94.122	107,1%
Девизни кредити	401.375	10,6%	365.576	8,2%	-35.799	91,1%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	3.772.610	100,0%	4.464.985	100,0%	692.375	118,4%

Во однос на валутната структура на кредитите, годишниот раст на денарските кредити за 30,9% придонесе за зајакнување на нивното учество во вкупните бруто-кредити. Порастот произлегува од порастот на краткорочните и долгорочните кредити од секторот стопанство. Во структурата на бруто-кредитите и натаму доминираат денарските кредити со 60,2% од вкупните бруто кредити.

○ Рочна структура

во илјади денари	31.12.2016		31.12.2017		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Краткорочни кредити	308.135	8,2%	592.836	13,3%	284.701	192,4%
Долгорочни кредити	3.283.515	87,0%	3.737.682	83,7%	454.167	113,8%
Нефункционални кредити*	180.960	4,8%	134.467	3,0%	-46.493	74,3%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	3.772.610	100,0%	4.464.985	100,0%	692.375	118,4%

Во однос на рочната структура, учеството на краткорочните редовни кредити бележи тренд на раст во 2017 година, но долгорочните редовни кредити ја задржаа и ја зајакнаа доминантната позиција во рочната структура на кредитите. На годишна основа, краткорочните кредити бележат зголемување за 92,4%. Долгорочните кредити се зголемуваат на годишно ниво за 13,8%, кое произлегува од порастот на потрошувачките, хипотекарните и станбените кредити кај секторот домаќинства, како и од пласирани средства кај правните лица. Нефункционалните кредити бележат намалување споредено со 2016 година и тоа за 25,7%. Намалувањето во 2017 година е предизвикано од преземените средства во текот на 2017 година, но и од наплатата на доспеаните обврски.

6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ

6.1. Управување со ризици

Управувањето со ризиците претставува значајна функција во работењето на Банката, која обезбедува стабилност на долг рок и остварување на поставените цели со изложување на прифатливо ниво на ризик. Поради важноста на управувањето со ризиците при остварување на финансиските и деловните цели на Банката, во текот на 2017 година се спроведоа мерки и активности кои дејствуваа во насока на унапредување на воспоставениот систем за управување со ризици.

Во согласност со организациската поставеност, управувањето со ризиците се спроведува на сите нивоа во организациската хиерархиска структура, и тоа на:

1. Стратегиско ниво – од страна на Надзорниот одбор, Управниот одбор и Одборот за управување со ризици;
2. Макрониво – од страна на Дирекцијата за управување со ризици и
3. Микрониво – од страна на вработените, кои при преземање на ризикот својата улога во управувањето со ризиците ја остваруваат преку конзистентна примена на интерните акти на Банката.

Управувањето со одделните ризици ги опфаќа активностите поврзани со идентификување, мерење/оцена, следење и контрола на ризиците, со што се создава основа за исполнување на следните цели:

- Вработените кои ги преземаат ризиците и вработените кои управуваат со ризиците јасно да ги разбираат истите;
- Изложеноста на одделни ризици и вкупниот профил на ризик на Банката да биде во согласност со стратегијата и рамката поставена од страна на Надзорниот одбор;
- Одлуките за изложување на одделни видови ризици да бидат во согласност со целите поставени во Развојниот план на Банката;
- Воспоставување и одржување прифатлив сооднос помеѓу стапката на принос и преземените ризици;
- Одржување адекватно ниво на капитал за покривање на сите преземени ризици.

○ **Адекватност на капиталот**

Составен дел од системот за управување со ризици претставува управувањето со капиталот на Банката и одржување на соодветна стапка на адекватност на капиталот. Во рамките на овој процес Банката пресметува интерен капитал потребен за покривање на материјалните ризици на кои е изложена. На крајот на 2017 година стапката на адекватноста на капиталот изнесува 16,71%, што претставува намалување од 2,26 процентни поени на годишна основа. На годишна основа има зголемување на активата пондерирана за кредитен и оперативен ризик, а намалување за валутен ризик.

○ Кредитен ризик

Во текот на 2017 година кредитниот ризик претставуваше ризик со најголемо значење за работењето на Банката, а произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива.

Во текот на годината беа спроведени повеќе мерки кои имаа за цел унапредување на целокупниот процес на управување со кредитен ризик, и тоа од фазата на одобрување, преку фазата на следење и мерење на кредитниот ризик, сè до фазата на присилна наплата на побарувањата.

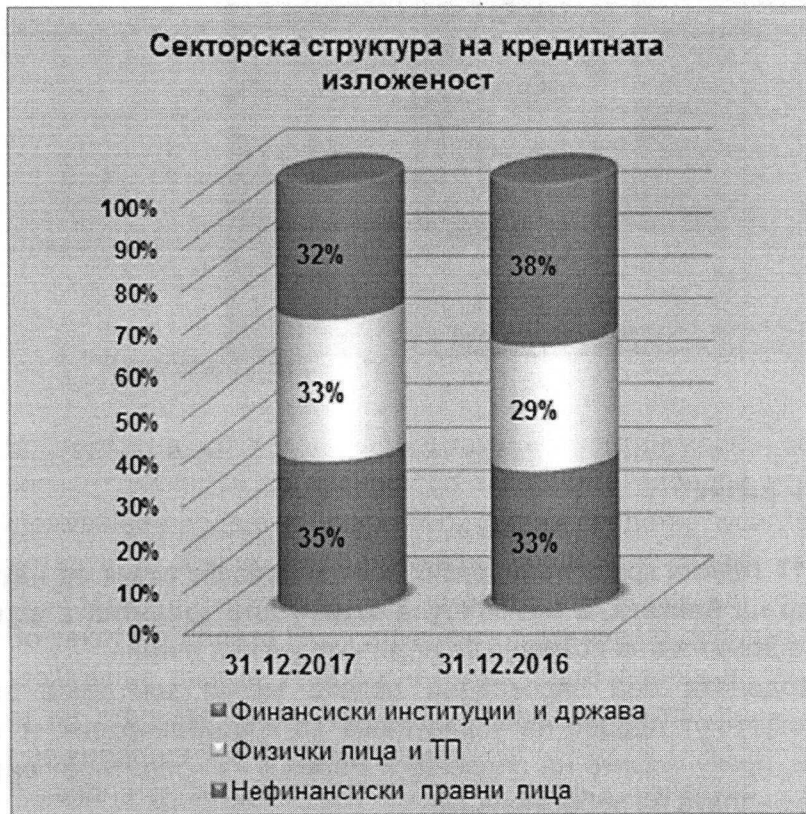
Во 2017 година Банката вршеше класификација на кредитната изложеност и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на поединечна и групна основа. Класификација и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на групна основа се вршеше само за побарувањата од физички лица кои припаѓаат во портфолијата на кредити (портфолио од дозволени пречекорувања на трансакциски сметки и портфолио од кредитни картички).

Преку постојано следење на диверзификацијата на изложеноста од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип на обезбедување, тип на производ, валута и слично, се обезбеди дисперзирање на кредитниот ризик и оптимизирање на квалитетот на кредитната изложеност.

Вкупната кредитна изложеност на Банката на 31.12.2017 година изнесува 7.351 милиони денари и во однос на 31.12.2016 година е зголемена за 5,1%.

На крајот на годината вкупниот износ на пресметана исправка на вредност/ посебна резерва изнесува 152 милиони денари и истата на годишно ниво е намалена за 44 милиони денари.

Во прилог е претставена секторска структура на кредитната изложеност за 2017 и 2016 година. На годишно ниво е намалено учеството на изложеноста кон финансиски институции и држава за сметка на зголеменото учество на нефинансиски правни и физички лица.

○ **Ликвидносен ризик**

Во текот на 2017 година Банката на континуирана основа управуваше со ликвидносниот ризик во согласност со законските одредби и интерните акти, и тоа преку одржување соодветно ниво на ликвидни средства, усогласена рочна структура на средствата и обврските, одржување соодветни стапки на ликвидност, како и почитување на интерните лимити за показателите за ликвидност.

Во текот на целата година Банката одржуваше солидна ликвидносна позиција преку одржување високо учество на ликвидната актива во вкупната актива, висока вредност на стапките на ликвидност и преку воспоставување усогласена очекувана рочност на средствата и на обврските.

Ликвидната актива на 31.12.2017 година изнесува 2.464 милиони денари денари и на годишна основа е намалена за 462 милиони денари, односно за 7,6%. Најзначајни промени во структурата на ликвидната актива е трендот на намалување на учеството на пласманите во други банки и пласмани во краткорочни хартии од вредност издадени од држава.

На крајот на годината учеството на ликвидната во вкупната актива изнесува 31,5%, а покриеноста на краткорочните обврски со ликвидна актива е 53,5%.

○ Пазарни ризици

Преку следење на флуктуациите на пазарните цени на хартиите од вредност кои се дел од портфолиото за тргување, Банката на редовна основа управуваше со пазарниот ризик.

Поради минималното учество на портфолиото за тргување во вкупната актива на Банката, ризикот кој произлегува од промена на цените на финансиските инструменти немаше значајно влијание врз нејзиното работење.

Во рамките на пазарните ризици, Банката управува и со каматниот и валутниот ризик. Банката на редовна месечна основа го утврдува ефектот од промените на каматните стапки врз економската вредност на портфолиото на банкарските активности, за што доставува извештаи до органите на управување и до НБРМ. Каматниот ризик мерен преку учеството на промената на економската вредност на портфолиото на банкарски активности во сопствените средства бележи зголемување од 9,4% на крајот од 2016 година на 12,2% на крајот на 2017 година, како резултат на зголемените пласмани во станбени кредити со фиксен тип на каматна стапка со подолги рокови на отплата.

Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности се уште има ограничено влијание врз резултатите од работењето на Банката, поради се уште значајното учество на прилагодливите каматни стапки на страната на активата и пасивата (32% во каматоносната актива и 43% во каматоносната пасива на 31.12.2017 година). Оваа структура бележи значителни промени, откако се спроведе проектот за напуштање на примената на прилагодливите каматни стапки и нивна замена со фиксни или варијабилни, кој започна да се применува во третиот квартал на 2017 година². Овие измени на типовите на каматните стапки ќе дејствуваат во насока на зголемување на значењето на каматниот ризик во наредниот период, што ќе наметне потреба од проактивно и интегрирано управување со каматниот ризик.

Управувањето со валутниот ризик се остварува преку почитување на законските и интерно дефинираните лимити со кои се ограничуваат отворените девизни позиции по одделни валути и агрегатно, како и преку дефинирање и примена на прифатливи инструменти за ублажување на истиот. Во текот на годината споменатите показатели се движеа во рамките на воспоставените лимити.

На 31.12.2017 година отворената девизна позиција на Банката е долга и изнесува 115 милиони денари, што претставува 11,9% од сопствените средства на Банката.

² Спроведувањето на овој проект беше согласно писмена препорака од Гуверенерот на НБРМ од октомври 2016 година.

- **Оперативен ризик**

Следењето и управувањето со оперативниот ризик кој се појавува како последица на неадекватни или погрешни интерни процеси, поради грешки на вработените, грешки на системот или поради влијанието на надворешни настани во Банката се спроведуваа во согласност со Политиката за управување со оперативен ризик.

Од извршената анализа на пријавените оперативни ризици во текот на 2017 година, најчеста причина за појава на ризични настани бил човечкиот фактор.

Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето се надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Управувањето со оперативниот ризик е сложен процес кој бара активно учество на сите вработени во Банката со цел минимизирање на можноста за настанување штетни настани, ограничување на обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Банката.

- **Други немерливи ризици**

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална основа изработуваше извештаи за следење на стратемскиот и репутациониот ризик, кои ги доставуваше до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и до Надзорниот одбор.

Преземените мерки за унапредување на системот за управување со ризици придонесоа Банката да оствари ефикасно управување со истите, односно изложеноста на ризиците од оваа група да ја одржува на умерено ниво.

- **Стрес-тест анализи**

Дел од системот за управување со ризици претставуваат и стрес-тест анализите кои се спроведуваат најмалку на годишна основа. Банката изврши стрес-тестирање на изложеноста на одделните ризици, како и нивното меѓусебно влијание преку спроведување комбинирано сценарио со состојба на 31.12.2017 година. Резултатите од стрес-тест анализата го рефлектираат влијанието на одделните ризици врз финансискиот резултат и стапката на адекватност на капиталот на Банката, при што истите покажаа дека солвентноста и ликвидноста нема да бидат загрозувани и при реализација на претспоставките дефинирани во пооделните сценарија.

6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП

o Кредитирање корпоративни клиенти и МСП

Во текот на 2017 година, Банката ја зајакнуваше соработката со постојните квалитетни клиенти поддржувајќи ја нивната ефикасност и успешност со понуда на индивидуални решенија и продукти, а со цел создавање и одржување на долгорочно партнерство.

Преку редовни контакти и посети на клиенти, континуирано се следеа потребите и задоволството од соработката, што придонесе за поквалитетно управување со конкурентноста на понудата на кредитните продукти, услугите од областа на платните промети, документарното работење и електронското банкарство.

Во продажбата се таргетираа нови бонитетни компании со развоен потенцијал, со одржливи и профитабилни инвестициски проекти и со способност за сервисирање на обврските.

Континуирано се преземаа активности за засилен мониторинг на работењето на клиентите со повисок кредитен ризик што резултираше со подобрување на наплатата на редовните и побарувањата во доцнење.

Од аспект на структурата на кредитното портфолио на Банката на 31.12.2017 година, учеството на кредитите на корпоративните клиенти изнесува 53,1%, а кредитите на МСП учествуваат со 46,9% во вкупните кредити на правни лица.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти е остварен пораст на учеството на денарските кредити од 48,6% на 76,2% во 2017 година во однос на 2016 година, за сметка на намалување на учеството на девизните кредити од 26,2% на 15,9% и намалување на учеството на денарските кредити со девизна клаузула од 25,2% на 7,9% за 2017 година во однос на 2016 година.

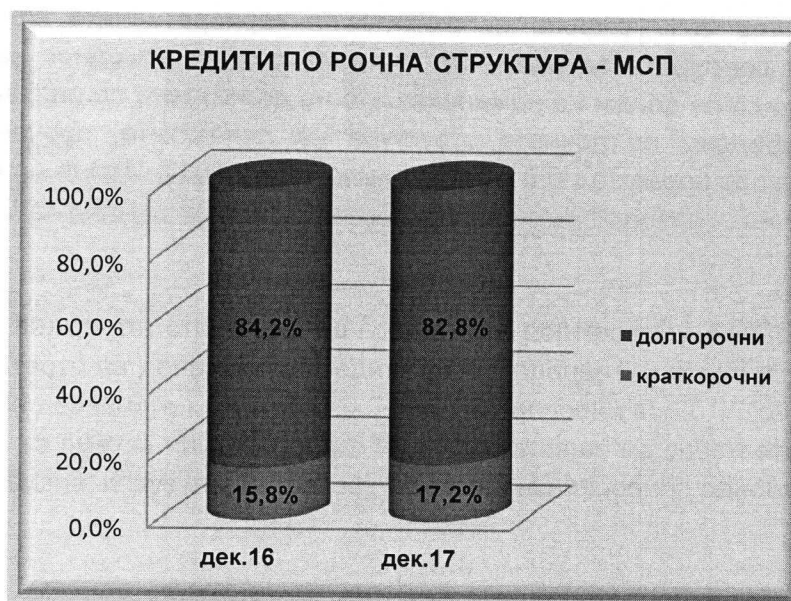

Во однос на рочната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти евидентен е порастот на учеството на краткорочните кредити за сметка на долгорочните кредити со 31.12.2017 година. Краткорочните кредити заклучно со 31.12.2017 год учествуваат со 32,6% во вкупното кредитно портфолио на големите клиенти. Ова зголемување се должи главно поради фокусирањето на банката на кредитирање на големи и успешни компании кои во овој период имаа најголема потреба за користење на краткорочни кредити. Долгорочните кредити и во 2017 година имаат доминантно учество од 67,4% во вкупното кредитно портфолио на големите клиенти.

Нивото на квалитет на кредитното портфолио се зголеми преку градење стабилни и трајни односи со клиентите, прудентно управување со кредитниот ризик, како и ефикасна организирана функција на наплата.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на МСП се забележува пораст на учеството на денарските кредити за 4,1 процентни поени и тоа од 57,5% на 61,6%, како и на девизните кредити за 0,5 процентни поени во 2017 година во однос на 2016 година, а на сметка на овој пораст има намалување на учеството на денарските кредити со девизна клаузула и тоа за 4,8 процентни поени, односно од 29,1% на 24,3%.

Во однос на рочната структура, кредитното портфолио на МСП се карактеризира со доминантно учество на долгорочните кредити, односно 82,8% како и зголемување на учеството на краткорочните кредити за сметка на долгорочните кредити кои го зголемуваат своето учество за 1,4 процентни поени.

о **Депозитно работење на корпоративни клиенти**

И покрај зголемената потреба кај компаниите за користење сопствени средства за финансирање, ликвидност и инвестиции во нови проекти, во текот на 2017 година депозитната база на портфолијата на ГК и МСП се одржува на слично ниво како и за претходната година.

Во текот на 2017 година, депозитите на корпоративните клиенти бележат намалување на состојбата за околу 98 милиони денари во однос на претходната година. Тоа пред се се должи на намалувањето на депозитите по видување. Како што може да се забележи по рочната структура на депозитите, орочените депозити процентуално имаат пораст од 6,8 процентни поени за 2017 година во однос на 2016 година.

Во однос на валутната структура, учеството на девизните депозити значително се зголемува во однос на претходната година. Девизните депозити имаат процентуално учество од 11%, што претставува пораст за 5,8 процентни поени во однос на 2016 година.

Депозитната активност во делот на МСП бележи раст за 5,4% и ја одразува стабилноста на депозитната база.

Анализирано по валутна структура, оваа година доминантно и зголемено учество во депозитната база на МСП имаат денарските депозити со 88,7%, што претставува пораст од 6,3 процентни поени во однос на претходната година. За сметка на зголеменото учество на денарските депозити се намалува учеството на девизните депозити, односно од 13,4% во 2016 на 7,3% во 2017 година.

Во рочната структура на вкупните депозити на МСП се забележува значително намалување на орочените депозити за 2017 година во однос на 2016 година. За 2017 година има намалување за 8,9 процентни поени во однос на 2016 година или во апсолутен износ за 77,7 милиони денари. Депозитите по видување, во 2017 година имаат доминантно учество од 81,6% во вкупните депозити на МСП.

6.3. Деловна мрежа

Преку Деловната мрежа Банката на своите клиенти им овозможи професионално користење на производите и услугите, притоа ставајќи го акцентот на ефикасноста на своите услуги и квалитетното и брзо опслужување.

Банката и во текот на 2017 година фокусот на работењето во сегментот Деловна мрежа го насочи кон остварување на поставените деловни цели, и тоа:

- Подобрување на квалитетот на услугата, а со тоа зголемување на задоволството и на лојалноста на клиентите кон Банката;
- Преземање активности за дополнителна продажба на производи и услуги на постојните клиенти;
- Обуки, тренинзи и тестирање на вработените со цел зајакнување на стручноста и на знаењето на вработените во филијалите и во експозитурите;
- Континуирана поддршка на вработените за остварување на продажните цели и следење на степенот на остварување;
- Подобрување на организацијата на работење и ефикасноста на процесите.

➤ Физички лица

Банката во текот на 2017 година во однос на минатата година оствари пораст на кредитното портфолио.

Во текот на годината Банката активно и во согласност со пазарните услови, потребите и барањата на корисниците ја прилагодуваше понудата преку измена на условите и воведување продажни промоции со акцент на потрошувачките и станбените кредити.

Конкурентноста на понудата овозможи успешна реализација и зголемување на портфолиото на кредити кај физичките лица.

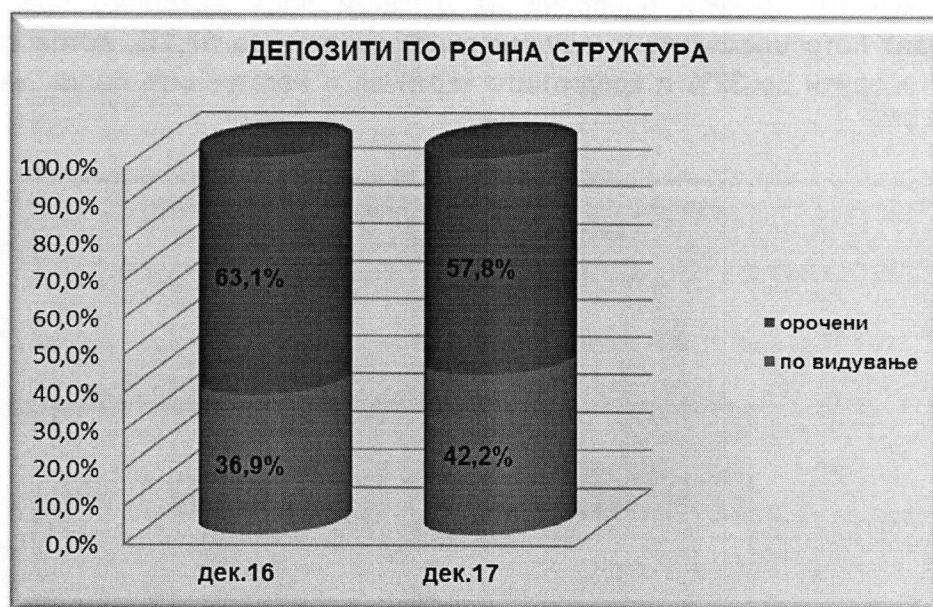
Во вкупните кредити одобрени на физички лица најголемо процентуално учество имаат потрошувачките и хипотекарните кредити со 57,1%, потоа следуваат станбените кредити со 32% и кредитните картички и негативните салда на тековни сметки со 9,3%.

Во областа на депозитното работење, во 2017 година, Банката и натаму продолжи со систематскиот пристап во спроведувањето на стратегијата на задржување на постојното депозитно портфолио и селектирање на новите депозити во согласност со пазарните услови. Во текот на 2017 година во структурата на депозитите кај физичките лица, штедењето во странска валута изнесува 41,4% од вкупното депозитно портфолио, додека пак учеството на денарското штедење изнесува 58,6% од вкупното депозитно портфолио.

Во однос на рочната структура, депозитите по видување учествуваат со 42,2%, додека орочените депозити до и над една година со 57,8%. Се забележува тренд на пораст на депозитите по видување за 5,3% во однос на 2016 година.

6.4. Картично работење

Во текот на 2017 година картичното портфолио зе задржа на приближно исто ниво како и 2016 година со издадени вкупно 33.471 VISA картички (дебитни и кредитни за физички лица, односно кредитни картички за правни лица).

Во текот на 2017 година се реализираа многубројни презентации кај правни лица со цел зголемување на директната продажба на картичките, аквизиција на правни лица за исплата на плата преку дебитни картички, како и воспоставување стабилни и постојани деловни односи со клиентите.

Во 2017 година со Visa картичките на ТТК Банка реализиран е зголемен број трансакции за 9,00%, односно зголемен вкупен промет за 8,0% во однос на 2016 година. Прометот на ПОС-мрежа е зголемен за 18,00% во однос на 2016 година. Со цел зголемување на прометот на ПОС-мрежата, како и задоволување на потребите на клиентите, Банката во 2017 година набави 100 нови ГПРС пос-терминали.

6.5. Платен промет во земјата и странство

Во 2017 година Банката продолжи успешно да ги извршува активностите во делот на платните промети и максимално да се ангажира во задржување на довербата и задоволување на потребите на своите комитенти.

Банката работеше на доближување на производитите до постоечките клиенти и привлекување на нови преку понуди прилагодени на потребите на клиентот, и продолжи со обезбедување на брза и квалитетна услуга.

➤ Платен промет во земјата

Во текот на 2017 година, Банката вршеше услуги од денарскиот платен промет преку мрежата на филијали и експозитури и преку електронското банкарство наменето за физички и правни лица, нудејќи квалитетен, комплетен и ефикасен банкарски сервис.

Во 2017 година, евидентирани се позитивни движења во доменот на денарскиот платен промет.

Износот на обработени трансакции на задолжување во денарскиот платен промет изнесува 89.710 милиони денари и бележи зголемување од 5,7% во однос на 2016 година.

Покрај вообичаените стандардни услуги од платниот промет, Банката и во 2017 година продолжи да го промовира и да го развива користењето на електронското и мобилното банкарство.

➤ **Платен промет со странство**

Банката и во 2017 година продолжи со комплетна и брза банкарска услуга, со цел ефикасно, квалитетно и навремено задоволување на барањата на клиентите. Банката вршеше услуги на клиентите од платниот промет со странство преку мрежата на филијали и експозитури. Во делот на платниот промет со странство ќе продолжи да се стреми кон поквалитетен банкарски сервис.

Во таа насока е и приклучувањето кон новиот сервис на НБРМ со кое се овозможи реализирање на плаќања и наплати во валута ЕУР преку најголемиот платен систем во Европската Унија TARGET 2.

6.6. Електронско банкарство

Во текот на 2017 година, Банката продолжи да ја развива платформата за електронско банкарство и го задржа позитивниот тренд на раст, и во бројот на корисници и според бројот на реализирани налози. На зголемување на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано оваа услуга ја нуди без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци.

Во текот на 2017, евидентиран е растеж и во бројот на корисници на апликацијата за мобилно банкарство ТТК m-banking со единствен, модерен и препознатлив дизајн, кој овозможува користење на производите и услугите на Банката, односно управување со сопствените финансии преку целосна достапност на банкарските услуги на мобилните телефони со оперативен систем Android и iOS, независно од времето и од локацијата на корисникот.

Во 2017 година, евидентиран е растеж и во бројот на корисници на електронските сервиси за информирање (смс и е-маил), што укажува на фактот дека клиентите ја препознаваат предноста на овој сервис, кој овозможува брзо и сигурно информирање и контрола на состојбите на сметките, како и поголема безбедност и заштита при реализација на трансакции.

6.7. Средства и ликвидност

Во текот на 2017 година, Банката успешно управуваше со активата и пасивата, ликвидносниот, валутниот и останатите пазарни ризици, како и со оперативната и стратегиската ликвидност, согласно законските и подзаконските акти, а во линија со поставените цели и задачи од Комисијата за управување со актива и пасива, Одборот за управување со ризици и Комисијата за управување со ликвидност, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот ризик. Банката, паралелно со извршување на стратегиските активности обезбедува и широка палета на услуги за финансиските пазари на својата клиентска база.

Во текот на 2017 година, банкарскиот сектор продолжи да функционира во услови на структурен вишок на ликвидност. Каматната стапка на основниот инструмент за монетарно регулирање, благајничките записи (БЗ) се движеше помеѓу 3,5% и 3,25%. Намалувањето на каматната стапка на основниот инструмент на НБРМ се должи на нормализација на монетарната политика како одраз на стабилизирање на

очекувањата и довербата на економските субјекти, а како резултат на намалување на влијанието на политичката криза врз економијата.

Долгот на Министерството за финансии по основ на континуираните хартии од вредност во текот на 2017 година се зголеми за 13,8% и ја заврши годината со номинален износ од 92,5 милијарди денари. Каматните стапки на државните хартии од вредност во текот на 2017 година имаа тенденција на опаѓање со намалување на стапката на принос на 12-месечните денарски државни записи за 55 базични поени.

Банката вишокот на ликвидни средства го пласираше во хартии од вредност издадени од државата и НБРМ, на меѓубанкарскиот Пазар на Пари и преку монетарните инструменти на НБРМ. Видот и инструментите кои беа користени за пласирање на вишокот на средствата зависеа од тековната и планираната рочна структура на средствата и обврските на краток и долг рок и движењата на каматните стапки на пазарот на пари и хартии од вредност. Тековните потреби од ликвидни средства воглавно беа задоволени на домашниот меѓубанкарскиот Пазар на Пари.

Во изминатата година, коефициентот на ликвидната актива, како однос на ликвидната актива и вкупната актива, анализиран на месечно ниво, се движи во интервалот од 31% до 41%³ и е повисок од нивото на ликвидност на банкарскиот сектор во целина. Во текот на целиот период Банката ефикасно и ефективно ја исполнува обврската за задолжителна резерва и просечно месечно постигнува коефициент на исполнување на денарската задолжителна резерва од 101,1%. Банката ја следи девизната ликвидност преку интерни оперативни лимити, со цел максимизирање на можностите за валутна и рочна трансформација на изворите на средства со едновремено исполнување на обврската за девизна задолжителна резерва согласно измените во законската регулатива при што Банката ја исполнува обврската за задолжителна резерва во евра со издвојување на средства на девизната сметка на Народна банка во странство најмалку еднакво на 95% од пресметката, а 5% од пресметаната задолжителна резерва во евра ги издвојува на девизната сметка во евра во МИПС во НБРМ.

Структурата на ликвидната актива којашто ја одржува Банката овозможува ефикасно управување со ликвидноста, обезбедувајќи принос на вишокот ликвидност над пресметката на задолжителната резерва со пласманите во државни хартии од вредност (ДХВ) и благајнички записи (БЗ). Номиналниот износ на ДХВ и БЗ на крајот на годината изнесува 1.705,13 милијарди денари и е минимално намален за 51,9 милиони денари во однос на крајот на минатата година. ТТК Банка во текот на 2017 година го намали портфолиото на ДХВ за 9,0% преку категориите на 12-месечни денарски државни записи.

Банката континуирано во текот на целата година одржува агрегатна отворена девизна позиција која е во рамки на лимитот поставен со регулативата на НБРМ и Политиката за управување со валутен ризик, како и ефикасно управува со девизниот ризик минимизирајќи ја веројатноста од настанување загуба, како резултат на неповолно движење на интервалутарните односи на девизниот пазар.

Банката во текот на годината ги исполнува и регулаторните обврски за стапките на ликвидност до 30 и 180 дена и ефикасно управува со рочната структура на активата

³ Коефициентот на ликвидна актива, во согласност со Политиката за управување со ликвидносен ризик на Банката, не ги вклучува пласманите на Банката во континуираните државни обврзници на Министерство за финансии.

и пасивата во рамки на прифатливото ниво на ризик, како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик Банката го пресметува и следи нивото на концентрација и учеството на најголемите депоненти во просечната депозитна база и ги исполнува интерните ликвидносни показатели дефинирани во Политиката за ликвидносен ризик.

Во текот на 2017 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските кон склучени кредитни линии одобрени од страна на Македонската банка за поддршка и развој (МБПР) во денари со девизна клаузула и девизи како и повлекување нови средства за финансирање инвестициони проекти и за обртни средства, при што состојбата на кредитните обврски на Банката на 31.12.2017 година се намали за 13%.

Трезорот во 2017 година вршеше редовни активности како снабдување на филијалите и експозитурите со готовина, обработка на домашна и странска валута, опслужување на банкоматите кои се наоѓаат во изнајмени простории, како и дистрибуција на пари наменети за полнење банкомати лоцирани во филијали и во експозитури на Банката. Трезорот има успешна соработка со правниот субјект со кого Банката има склучено договор за соработка во делот транспорт и пренос на готовина. Постапувајќи по одлуката на НБРМ за проверка на автентичност и соодветност, услови на враќање во оптек на книжни и ковани пари, трезорот вршеше обработка и пречистување на книжните пари со машините кои Банката ги набави за оваа намена. Во 2017 година како дополнување на планот Банката изврши набавка на машина која е успешно тестирана од стручни лица во НБРМ.

Трезорот и во 2017 година во делот издавање сефови за граѓани и правни лица нудеше квалитетна и ефикасна услуга за корисниците на сефови, при што сите постојни сефови беа издадени на клиенти правни и физички лица.

6.8. Маркетинг и развој на производи

Следејќи ги потребите на корисниците и пазарните услови, ТТК Банка во текот на 2017 година континуирано нудеше конкурентни производи и услуги со цел обезбедување максимална поддршка за корисниците.

Понудата на кредитни производи за физички лица и во текот на 2017 година ја карактеризираа диференцирани производи по категории на корисници со конкурентни цени и услови.

Активностите за развој на понудата беа насочени кон подобрување на условите на потрошувачките кредити, СУПЕР станбениот кредит и хипотекарните кредити како и управување со тарифникот и депозитните производи на Банката.

Одржувањето на конкурентни услови на кредитните производи, јакнењето и проширувањето на соработката со постојните клиенти како и привлекувањето на нови клиенти со плата/пензија во ТТК Банка придонесе за значителен раст на кредитните пласмани во изминатата година.

Во согласност со пазарните услови и потребата за понуда на иновативни технолошки напредни банкарски производи и услуги во 2017 година Банката понуди кредитен производ преку електронско банкарство - Инстант кредит со целосно

автоматизиран процес на анализа и одобрување. Активностите за развој и изработка на техничко решение за овој кредитен производ отвораат можности за понатамошен развој и користење на нови, современи канали за продажба како и зголемување на ефикасноста на процесите.

Преку активно управување со пасивните каматни стапки и воведување на промотивни депозити во девизи за физички и правни лица се настојуваше да се одржи стабилна депозитна база.

Еден од позначајните проекти кој беше спроведен во 2017 година се однесуваше на промената на типот на каматните стапки на целокупната понуда на кредитни и депозитни производи на Банката за физички и правни лица, односно Банката ја модифицираше понудата на кредитни и депозитни производи со примена на единствено фиксни и варијабилни каматни стапки.

Во текот на целата година се применуваа промотивни ценовни поволности преку намалување на одредени надоместоци и трошоци при одобрување станбени кредити и потрошувачки кредити кои наидоа на одличен одзив.

Доброутврдениот концепт на унифицирани услови, дефиниран за сите наменски и ненаменски кредитни производи, како и оптималниот број производи прилагодени за поширока група корисници и во текот на изминатата година придонесуваше за полесно комуницирање на карактеристиките на производите, успешна и ефикасна продажба.

Подобрените услови на производите, специјалните продажни промоции и промотивните активности придонесоа за зголемување на вкупниот број одобрени апликации. Продажбата на кредитни производи на физички лица во 2017 година забележа најдобри резултати од постоењето на брендот ТТК Банка од 2006 година.

Широкиот распон на услуги достапни преку електронското банкарство како и модерната платформа за мобилно банкарство во 2017 година ги обезбедија посакуваните функционалности за постојните корисници, а овозможија привлекување и на нови.

Во доменот на работењето со правните лица, основна карактеристика на деловниот однос беше диференцираниот пристап за сегментите на корпоративни и МСП-корисници.

Прилагодувањето на условите на кредитните производи во согласност со пазарните услови, достапноста, флексибилноста и индивидуалниот пристап на соработниците за кредитирање како веќе проверен и докажан концепт придонесоа за изнаоѓање ефикасни финансиски решенија и зачувување на долгорочните деловни односи со постојните корисници.

Банката активно ги пласираше повољните кредитни линии обезбедени преку МБПР со цел обезбедување свеж капитал за поддршка на малите и средните претпријатија за реализација на нови инвестициски проекти, нови вработувања, зголемена ликвидност на стопанството и зголемен извоз.

Екстерната комуникација како интегрален дел од маркетингот и промотивните активности и оваа година се фокусираше на реализација на маркетинг-целите, зголемување на свеста и создавање интерес за производите и услугите што ги нуди Банката со цел раст на имиџот и пораст на продажбата.

Сите новости во врска со промените во производите и услугите редовно се комуницираа во рекламните материјали со препознатлив имиџ и со примена на единствен конзистентен начин на пренесување на информацијата до корисниците.

Во текот на изминатата година, со присуство на традиционалните и нови медиуми, Банката спроведуваше продажни промоции и кампањи од кои позначајни се реализираните со фокус на понудата на ненаменските потрошувачки кредити, станбените кредити како и промотивните депозити.

Редовно беа комуницирани и дистрибуирани сите информации, промени и рекламни материјали до вработените, со што навремено беа запознати со сите новини во работењето на Банката.

Банката редовно и транспарентно ја известуваше јавноста и медиумите за сите значајни настани поврзани со работењето на Банката преку директна соработка со истите и преку својата интернет-страница.

Во делот на *грижата за корисници*, Банката реализираше брза и навремена реакција во однос на добиените поплаки што влијаеше позитивно врз имиџот на Банката, на подобрување на процесот на директна комуникација со крајните корисници и јакнење на довербата кон Банката.

➤ **Корпоративна општествена одговорност**

Како дел од бизнис-секторот, ТТК Банка во своето работење се грижи и делува за добробитот на општеството во кое работи. Во улога на општествено одговорна компанија, ТТК Банка настојува да ги сплоти ентузијазмот на своите вработени, заемната соработка и отворената комуникација со партнерите и со институциите, етичкото управување и транспарентноста во работењето кон сите засегнати страни, грижата за корисниците, како и поддршката во реализацијата на целите на заедницата. Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка, којашто интегрира социјална, хумана и етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достоино спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе за Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење имиџ на Банката како корпоративна општествена одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

Во делот на *корпоративна општествена одговорност*, во изминатите неколку години, ТТК Банка ја зацврсти својата позиција меѓу лидерите на полето на спроведување општествено одговорни практики. Во 2017 година Банката го задржа континуитетот за поддршка на потребите и барањата на заедницата. Беа реализирани спонзорства и донации во културата, образованието, здравството, спортот и ранливите групи на граѓани.

Етичко управување - Одговорното однесување е императив за ТТК Банка. Банката редовно и навремено ги ажурира и транспарентно објавува податоци и информации поврзани со работењето. Поставувањето ефикасен систем на корпоративно управување позитивно влијае на: јакнење на довербата на нашите соработници, корисници и вработените во Банката, зголемување на транспарентноста на работењето, јасна организациска структура како и ефикасни системи на следење и контрола на ризиците.

6.9. Информатичка технологија и позадински работи

Во 2017 година, Банката продолжи со имплементација на проекти од информатичката технологија во областа на инфраструктурата и системскиот развој, со кои се надгради хардверската и виртуелната инфраструктура, се поддржа комерцијалниот развој на продукти, се консолидираа решенијата за автоматизација на работењето, беа развиени нови интерни решенија и додадени нови можности во електронското банкарство. Се надгради апликативното решение за управување со ризици, беа имплементирани измени за усогласување со новите регулаторни барања, се прошири и се подигна нивото на контрола, а беа завршени и логистичките проекти за развој на мрежата на банкомати. Измените и подобрувањата на ИТ-системите овозможија Банката ефикасно да го следи растот на пазарот и обемот на работа и лесно да се прилагодува кон промените во организацијата, промените во регулативата и кон решенијата за нови продукти и услуги.

○ Развој на софтвер

Во 2017 година во делот на софтверскиот развој беа направени следниве надградби и имплементации на нови апликативни решенија:

- Имплементирана е системска надградба на апликативното решение за девизно работење за поддршка на работење со ТАРГЕТ 2 системот.
- Извршена е надградба на решението за денарски ПП, согласно упатството за видот, формата и начинот на размена на податоци, како и согласно измените во законот за извршување
- Извршена е надградба и прилагодување на решението за размена на податоци со и кон УЈП
- Надградени се апликациите за адекватност на капитал и класификација на актива во дирекцијата за ризици согласно барањата на НБРМ и методологијата на банката
- Надградени се можностите на АМЛ софтверот согласно донесените законски измени донесени од страна на УФР
- Извршена е надградба на решението за мобилно банкарство, за Andorid и iOS оперативни системи
- Направени се надградби и измени на сетот на извештаи поврзани со новата методологија за известување за платежна статистика на НБРМ.
- Имплементирани се надградби на апликативниот софтвер за работа со фиксни каматни стапки кај депозитите, а согласно препораките од НБРМ
- Стабилизирани се автоматизациите за отписи и направени се контролни извештаи
- Извршена е надградба на апликациите за ебанкинг и мбанкинг и поставен е нов производ - инстант кредит кој се нуди исклучиво преку електронските канали, кој во рок од 4 часа, со многу минимална човечка интервенција, ги одобрува и пушта средствата кон крајниот корисник, кој е кредитоспособен. Надградена е и апликацијата со E-mail известувања
- Во склоп на настојувањата за поголема автоматизација на процесите, имплементирани се измени и развиени се апликативни решенија за автоматско

визирање, рутирање кон европскиот платен систем TARGET2 и книжење на 1450 обрасците во модулот за девизен платен промет

- Автоматизирани се процесите на дневните курсирања по модули и во главна книга кај девизното работење

- **Инфраструктурни и системски проекти од информатичката технологија**

- Извршена е миграција на главниот податочен сервер во виртуелна околина, со што банката веќе комплетно работи на виртуелна VMware платформа

- Набавен е и ставен во продукција нов сториџ, кој ќе ги задоволи потребите на банката најмалку за наредните 3 години

- Надградени се мрежите на ATM уреди и на ПОС-терминали со набавка на нови ATM уреди и безжични POS терминали

- Направени се надградби на SWIFT платформата за меѓународни плаќања

- Поставени се нови податочни поврзувања на резервната локација на банката, со примарните и секундарните локации на НБРМ, МИПС, КИБС, FIRST DATA и SWIFT

- Банката успешно учествуваше во тестирањето од НБРМ на планот за континуитет на процесите поврзани со МИПС системот, а без поголеми забелешки поминаа и тестирањето на сопствениот план за континуитет во работењето. Исто така независното годишно надворешно пенетрациско тестирање, покажа добро ниво на техничка подготвеност на банката, за справување со тековните сајбер секјурити ризици.

- Во 2017 година, Банката успешно ги реализира планираните надградби за изградба на модерен и ефикасен информативен систем, обезбедувајќи платформа која силно го поддржува развојот и активностите на Банката и обезбедувајќи континуирано висок квалитет на сервисите кон своите клиенти.

- **Позадинско работење**

Во текот на 2017 година Банката ја подобри ефикасноста во администрирањето на производите и на услугите. Континуирано ги имплементираше неопходните измени во процесите и системската евиденција, произлезени од промените во законската регулатива и воведувањето нови производи и услуги. Банката ги унапреди интерните системи за внатрешна контрола, мониторирање и управување со процесите.

6.10. Човечки ресурси

Квалитетното управување со човечките ресурси претставува клучен фактор за успехот на една современа организација каква што е ТТК Банка. Оттаму, активностите на Банката во изминатата година беа насочени кон градење на современ пристап во управувањето со човечките ресурси, кој вклучува нивно соодветно ангажирање и интегрирање, евалуација и вреднување на перформансите, мотивирање, стручно едуцирање и придонес кон развој на корпоративната култура.

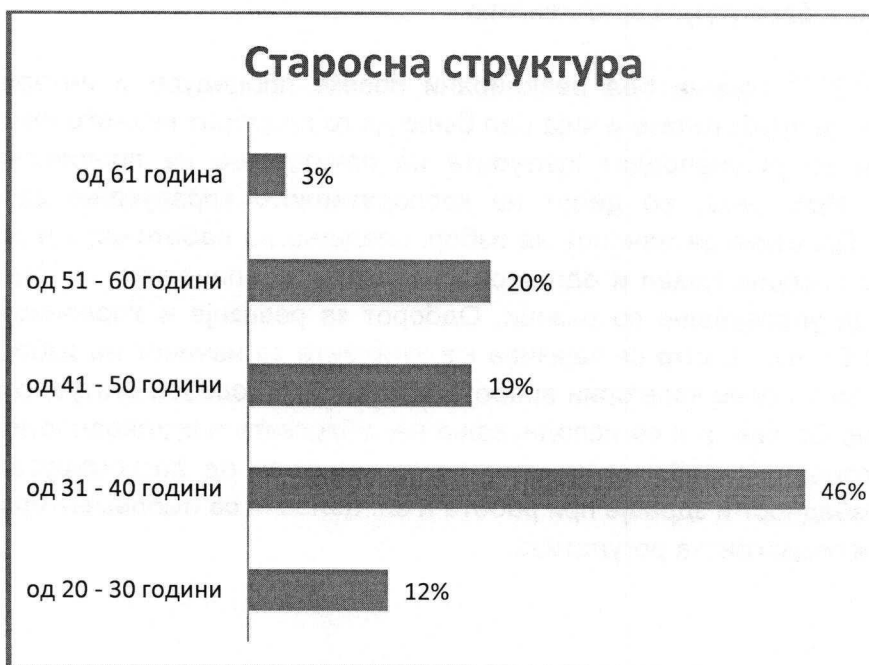
Минатата година беше регрутиран квалитетен и професионален кадар, дојде до внатрешни прераспореѓувања на вработените и засилување на средното ниво на менаџмент на Банката. Ова, заедно со потребните обуки и следење на развојот на информатичките технологии, придонесе за унапредување на процесите, подобрување на услугите кон клиентите, како и за севкупното успешно работење на Банката.

Градењето на тимската соработка преку унапредување на интерната комуникација исто така овозможи подобра координација и организација при извршување на деловните процеси во Банката, зголемување на ефикасноста и квалитетна и брза услуга за клиентите.

Во 2017 година беа ревидирани повеќе процедури и интерни акти кои се однесуваа на вработените и чија цел беше да го подобрат нивното функционирање во Банката и да ја унапредат културата на почитување на пропишаните правила и политики. Исто така, во делот на корпоративното управување за прв пат беше донесена Политика за начинот на избор, следење на работењето и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, освен за членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје со што се зајакнаа механизмите за начинот на избор и следење на работењето на овие категории вработени кои се со посебен статус, согласно Законот за банките. Со ова, а и со исполнување на обврските и одговорностите на Банката и како работодавач: работни односи, плати, заштита од вознемирување на работно место, безбедност и здравје при работа и сл. целосно се имплементираше донесената законска и подзаконска регулатива.

○ Структура на вработени

Во 2017 година бројот на вработени се намали главно поради внатрешната реорганизација и флукуацијата која постоеше на пазарот на труд. Вкупниот број на вработени заклучно со 31.12.2017 година изнесуваше 257 вработени (намалување за околу 8% во однос на крајот на 2016) со просечна возраст од 41 година.

- **Стручно усовршување**

ТТК Банка, не ја сочинуваат само работните процеси, услугите и производите што ги нуди, туку пред се луѓето, како носители на активностите. Преку развојот на вработените, Банката го обезбедува и својот развој. Следствено, континуираното инвестирање во човечкиот капитал овозможува зголемување на квалификациите и компетенциите на вработените, подобрување на нивната изведба и квалитетот на работењето. Во таа насока, обуките и усовршувањата продолжија да претставуваат

алатка за унапредување и задржување на кадарот во организацијата, а придонесоа и за негова внатрешна мобилност во рамките на Банката.

ТТК Банка и во 2017 година овозможи поголем број вработени да бидат учесници на повеќе стручни и технички обуки, семинари, конференции и настани од информативен карактер. Банката и оваа година продолжи да го поттикнува организирањето на интерните обуки со кои истовремено, покрај пренесувањето на знаењето, се подобрува комуникацијата и се зацврстува довербата меѓу вработените. Околу 100 вработени во 2017 година посетија 50-тина екстерни обуки од различни области, а беа организирани и над десетина интерни обуки.

Во текот на 2017 година се овозможи практична настава на студенти од повеќе универзитети во Македонија. На тој начин, Банката успеа да привлече едуциран и квалификуван кадар во својата организација, кој е подготвен да напредува и да се стекнува со потребните банкарски вештини. Во текот на годината беа овозможени и успешно завршени практични настани за триесетина студенти.

Заклучно со 31.12.2017 година, исплатени се вкупно 39.805 илјади денари во бруто-износ по основ на плати и други примања (регрес за годишен одмор, јубилејни награди) на членовите на Управниот одбор и лицата со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Банката; 1.122 илјади денари во бруто-износ за деловна успешност за 2016 година на лицата со посебни права и одговорности, 6.327 илјади денари во бруто-износ за деловна успешност за 2016 година на членовите на Надзорниот одбор, 2.080 илјади денари во бруто-износ за месечен надоместок за присуство на седници на членовите на Надзорниот одбор и 517 илјади денари во бруто-износ за членовите на Одборот за ревизија.

За период од 1.1.2017 до 31.12.2017 година, вкупно одобрените кредити и други облици на изложеност кон лицата со посебни права и одговорности и со нив поврзаните лица изнесува 57.010 илјади денари.

6.11. Внатрешна ревизија

Службата за внатрешна ревизија ги спроведува своите активности во согласност со Законот за банки, Одлуката за корпоративно управување и другите законски прописи, како и политиката и процедурите за внатрешна ревизија.

Активностите на Службата за внатрешна ревизија се вршат во согласност со Годишниот план за внатрешна ревизија базиран на ризиците, а одобрен од Надзорниот одбор на Банката. Во текот на 2017 година, активностите на Внатрешна ревизија беа насочени кон ревидирање на процесот за кредитирање на правни лица, депозитно работење со правни лица, процесот на набавки, утврдување на стапката на адекватност на капиталот и процесот на интерен капитал, управување со пазарните ризици и оперативен ризик, управување со презмени средства, активности во Дирекција за сметководство, активности во Оддел за кредитен ризик како и работењето во мрежата на филијали/експозитури во Банката.

Сите планирани ревизии се реализирани во текот на годината, со што целосно се покриени планираните сегменти и деловни процеси оценети како најкритични и

предвидени во Годишниот план. За наодите, идентификуваните слабости и препораките за надминување на истите, информирани се надлежните одговорни лица и органите на Банката преку писмени извештаи.

На месечна основа, Внатрешната ревизија ја следеше имплементацијата на препораките предложени во извештаите за ревизија и ги известуваше органите на Банката за статусот на нивната реализација. Со особена важност се следеше и имплементација на препораките на регулаторот, за кои Внатрешната ревизија утврди адекватна респонзивност на Банката.

Покрај реализацијата на поставените цели со Годишниот план за ревизија, во извештајниот период Внатрешната ревизија вршеше и консултативна и советодавна улога на барање на раководните лица од одделни организациски делови по прашања од повеќе области.

6.12. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам ги извршуваше своите активности во насока на обезбедување на работење во согласност со прописите и минимизирање на ризиците од неусогласеност, односно ризиците од изречени мерки од регулаторните органи кои би довеле до финансиски загуби или загуби на угледот на Банката.

Во насока на остварување на функцијата контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите, Службата ги реализираше следните активности: следење на новодонесените прописи и информирање и преземање активности за обезбедување нивно навремено и соодветно имплементирање; вршење процена на потенцијалните ризици од промени и новини во прописите; преземање активности за идентификација и следење на ризици од неусогласеност; давање поддршка во стандардизација на процедурите и контролните правила за остварување на целите на усогласеност; спроведување контрола и тестирање во согласност со Програмата и Годишниот план; информирање на вработените за начините на имплементирање на соодветните прописи во нивното секојдневно работење; остварување контакти со надлежните институции и известување на органите на управување на Банката за реализираните активности.

За реализација на активностите за спречување на перење пари и финансирање тероризам, Банката во целост ги има имплементирани сите мерки и активности коишто произлегуваат од прописите. Банката има усвоено Програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и интерни акти кои ја регулираат оваа област и истите доследно ги применува во работењето. И во текот на 2017 година се преземаат мерки и активности за превенција и за спречување на инволвираност на Банката во активности поврзани со перење пари и финансирање тероризам или во други криминални активности од страна на нејзините клиенти, со што се обезбедува заштита на угледот и репутацијата, што е една од примарните задачи на Банката.

Претседател на Надзорен Одбор
м-р Глигорие Гоговски

ПРИЛОГ 2 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ

ПРИЛОГ 3 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ

СКОПЈЕ	
Филијала Капиштец	ул. Народен Фронт 19 а, т.ц. Беверли Хилс
Филијала Аеродром	ул. Јане Сандански 26, влез 2, локал бр. 4
Експозитура Центар	ул. Даме Груев бр.7
Тетекс продавница	Ул. Димитрие Чуповски бр.1
Експозитура Ѓорче Петров	бул. Партизански Одреди бр.171а, локал бр. 12
Експозитура Автокоманда	ул. 16-та Македонска Бригада бр.4
Експозитура Кисела Вода	ул. Сава Ковачевич бр.43, локал бр.12
Експозитура Карпош 3	бул. Партизански Одреди бр. 62/2-17
ВЕЛЕС	
Експозитура Велес	ул. 8-ми Септември бр. 42 Велес
ТЕТОВО	
Продавница Римес	ул. Благоја Тоска бр. 208/1
Експозитура Ловец	ул. Илиинденска бб
Експозитура АРМ	ул. Методија Андонов Ченто бр.2
Експозитура Илиинденска	ул. Илиинденска бр.226
Експозитура Палма Мол	ул. Скопски пат бр. 8
ГОСТИВАР	
Експозитура Гостивар	ул. ЈНА бр.114
КИЧЕВО	
Експозитура Кичево	ул.Кузман Јосифовски Питу бр. 10
ДЕБАР	
Експозитура Дебар	ул. Братство и Единство бр. 84
БИТОЛА	
Филијала Вартекс	ул. Столарска бр. 7
Продавница Комодоре	ул. Прилепска бр. 42
Нова Битола	ул. Генерал Васко Карангелевски 41
Агенција Дора	ул. Столарска бр. 1г
ОХРИД	
Експозитура Охрид	ул. Македонски Просветители бб
ШТИП	
Филијала Штип	ул. Ванчо Прке бр.67
Продавница Текси Пром Штип	ул. Сремски Фронт бр. 26
ПРОБИШТИП	
Пробиштип	ул. Јаким Стојковски бр.7а
КОЧАНИ	
Експозитура Кочани	ул. Кеј на револуција 13
РАДОВИШ	
Експозитура Радовиш	ул. 22 Октомври бр.12
КУМАНОВО	
Филијала Куманово	ул. Гоце Делчев бр. 38
Експозитура Куманово	ул. ЈНА бр.102
ПРИЛЕП	
Експозитура Прилеп	ул. Генерал Васко Карангелевски бр. 2а
КАВАДАРЦИ	
Експозитура Кавадарци	ул. Илиинденска бр. 11
СТРУГА	
Експозитура Струга	ул. Пролетерски Бригади 43
СТРУМИЦА	
Филијала Струмица	ул. Благој Јанков – Мучето бр.1
ВИНИЦА	
Експозитура Винаца	ул. Никола Карев бб